

ՉՄԵՌՆԱՅԻՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅԻՆ
ԱՆՅՈՒՄ 24-25 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ
ԼՈՒՍՅՈՂ ԳԻՇԵՐՈՒՄԸ ԸՆԹԱՅԻՆ

Երեկ երեկոյեան Նախարարաց խորհուրդի ընդհանուր քարտուղարութիւնը յայտարարեց, թէ 24-էն 25 հոկտեմբերի լուսնոյ գիշերուան ընթացքին Լիբանան պիտի անցնի ձմեռային ժամանակացոյցի, հետեւաբար ժամացոյցներու սլաքները մէկ ժամ ետ պիտի բերուին:

ԱԶԳԻԱԿ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴԱՐԱՆ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTÉRAIRE

أزتك جريدة يومية سياسية وأدبية، الدورية المؤقتة، إلكترونية

200.000 Լ.Ո. 100-ԲԳ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 167 (27238) ՈՒՐԱԾԹ, 9 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2026 8 Էջ

ՔԱԿ «ԹՈՒՐԲԵՒ ԳՏՆՈՒՈՂ ՄԵՐ ԲՈԼՈՐ ՈՒԺԵՐԸ ՀԵՌԱՅԱՆ»

Քրտական աշխատաւորական կուսակցութիւնը՝ ԶԱԿ-ը յայտարարեց. «Թուրքիա գտնուող մեր բոլոր ուժերը հեռացան»: Կուսակցութիւնը Թուրքիոյ իշխանութիւններուն կողմէն «կուսակցութեան ղեկավար Ապտալա Օճալանի ազատութեան առնչուած քայլերը չունենան»՝ նշելով. «Թրքական կառավարութիւնը խաղաղութեան հոլովոյթն ու ժողովրդավարական հասարակութիւնը յառաջ մղելու բաւարար քայլեր պետք է որդեգրէ»:

ԱՅՑԵԼԵԼՈԿ ՆԱԽԱԳԱՅ ԿՈՐԻՆՆ՝

ՔԱԼԼԱՍ. «ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ԼԻԲԱՆԱՆԻՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ՕԺԱՆԳԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՏՐԱՄԱԳՐԵԼՈՒ»

Հանրապետութեան Նախագահ ժողգէ Լուս երեկ առտու ընդունեց Եւրոպական Միութեան արտաքին եւ անվտանգութեան քաղաքականութեան բարձրագոյն յանձնակատար Զայա Զալլաւը, որուն յայտնեց, թէ Լիբանան անհամբեր կը սպասէ Եւրոպական Միութեան հետ ռազմավարական գործընկերութեան համաձայնութիւնը ստորագրելու, մասնաւոր որ ան շրջանին մէջ միութեան հիմնական գործընկերն է:

Ան շեշտեց, որ Լիբանանի, Եւրոպայի եւ շրջանի կայունութիւնները իրարու կապուած են:

Անու նշեց, որ Լիբանանի եւ Եւրոպական Միութեան միջեւ գործընկերութիւնը հիմնուած է պատմական ու մշակութային խոր կապերու վրայ, ինչպէս նաեւ երկու կողմերուն միջեւ գոյութիւն ունեցող հասարակաց արժեքներուն, որոնց գլխաւորները մարդու իրաւունքները, ժողովրդավարութիւնը, օրէնքի եւ մշակութային բազմազանութեան պետութիւնն են:

Հանրապետութեան Նախագահը բարձր գնահատեց յետֆիՆԻԼ-եան շրջանին մէջ բացի ստեղծումէն խուսափելու համար Եւրոպական Միութեան թափած ջանքերը՝ աւելցնելով, որ իր գրաւը կը դնէ ֆիՆԻԼ-ի այլընտրանքի ձեւաչափի մը յառաջացման նկատմամբ Եւրոպական Միութեան աջակցութեան վրայ:

Ան ըսաւ, որ լիբանանեան բանակը Լիբանի զեւտէն հարաւ իր տարածած շրջաններուն մէջ ամբողջական կերպով կը գործադրէ շրջագծային համաձայնութիւնը, որուն կէտերը կը մերժէ Իսրայէլը գործադրել եւ կը շարունակէ հարաւային Լիբանանի գիւղերուն վրայ իր յարձակումները:

Անու ըսաւ, որ Լիբանան համոզուած է բանակցութեան, որ այլընտրանքն է պատերազմին, որուն ճամբով Իսրայէլ պիտի չկարենայ իր նպատակները իրագործել, եւ համաձայնութիւնը միակ միջոցն է երկու երկիրներուն միջեւ թշնամանքի իրավիճակին վերջ տալուն:

Նախագահը բացատրեց, որ Լիբանան յանձնառու է իրականացնելու տնտեսական բարեփոխումներ եւ որդեգրելու ելեւմտական բացի մասին օրէնքը, որ կարելիութիւն պիտի տայ Միջազգային դրամական ֆոնտին հետ համաձայնագիր կնքելու:

Շար.ը՝ էջ 8

ԼԻԲԱՆԱՆՑԻՆԵՐՈՒՆ ՅՐԱԾ ԻՐ ՈՒՂԵՐՁԻՆ ՄԷջ

«2027-Ի ԱՄԱՎԱՐԿԸ ՈՐԵՒԷ ՆՈՐ ՏՈՒՐՔ ՊԻՏԻ ԶՊԱՐՈՒՆԱԿԷ»

Կ'ԸՍԷ ՍԱԼԱՍ

Վարչապետ Նաուաֆ Սալամ վարչապետարանէն լիբանանցիներուն ուղղեց ուղերձ մը, որուն մէջ անդրադարձաւ ներկայ տնտեսական իրավիճակին եւ գիներու բարձրացման ու ապրուստի բեռի յաւելեալ լոյսին տակ քաղաքացիներուն դիմագրաւած մարտահրաւերներուն:

Սալամ իր խօսքին սկիզբը մատնանշեց քաղաքացիներուն կրած բեռը, մասնաւորաբար անդրադարձաւ անցեալ երկու ամիսներուն ընթացքին ելեկտրածին շարժակներու սակագինի բարձրացման եւ վառելանիւթի գիներու բարձրացման ճնշումներուն, որոնք ընտանիքները կը մղեն վառելանիւթի ապահովման ու տնային այլ կարիքներու բաւարարման միջեւ ընտրանք կատարելու:

րու բաւարարման միջեւ ընտրանք կատարելու:

Շար.ը՝ էջ 7

ՓԻԿՐԹ. «ՀԸԶՊԱԼԼԱՆ ԿԸ ՓՈՐՁԷ ԱՆԾԱՆՕԹ ԱՂԲԻՒՐՆԵՐՈՒ ՃԱՄԲՈՎ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՏԱՐԱԾԵԼ, ՍԱԿԱՅՆ ԱՆՈՐ ԽՕՍԱԾ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԸ ԳՈՅՈՒԹԻՒՆ ԶՈՒՆԻՆ»

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց Նախարարութեան բանբեր Թոմի Փիկըթ յայտնեց. «Հըզպալլան կը փորձէ՝ իր շահերուն ծառայող պատճառներով անծանօթ աղբիւրներու ճամբով պատմութիւններ տարածել»՝ շեշտելով. «Ան կրնայ իր ուզածը պնդել, սակայն անոր խօսած գումարները գոյութիւն չունին»:

Նշենք, որ երկու աղբիւրներ «Ռոյթըրզ» լրատու գործակալութեան յայտնած էին. «Հըզպալլան տեղահանուածներուն օգնելու համար Իրանէն 200 միլիոն տոլար տրացաւ»:

Փիկըթ յայտնեց, որ կուսակցութիւնը «ծանր հարուածներ ստացաւ եւ հարիւր հազարաւոր անմեղ լիբանանցիներու տառապանքին պատճառ դարձաւ, եւ ներկայիս կը փորձէ Իրանէն եկող դրամական հոսքի մասին խօսքով շինծու պատմութիւններու

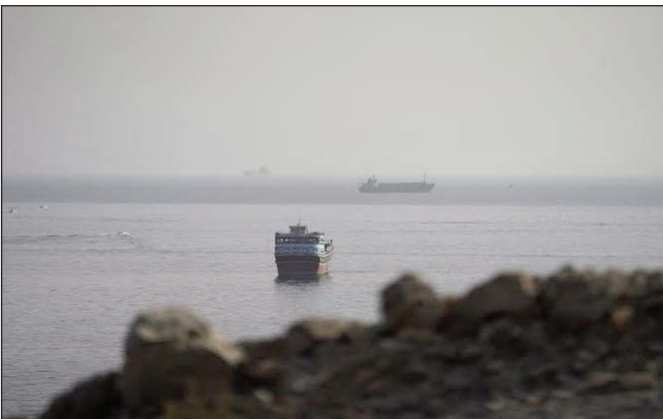

ճամբով իր վարկը փրկել»:

Ան աւելցուց, որ իրանեան քարիւղի արտածումները շրջափակման ենթարկուած են, իսկ իրանեան դրամահիշը սուր անկումի կ'ենթարկուի, եւ իրանեան վարչակարգը մտահոգ ու սպասման վիճակի մէջ է:

Շար.ը՝ էջ 8

ԹՐԱՄԹ. «ՈՒԹՔՈՅ ՆԵՐԿԱՅՅԻՍ ԻՐԱՆԻ ՀԵՏ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ԳՈՅԱՅՄԱՆ ՎՐԱՅ Կ'ԱՇԽԱՏԻ ԵՒ ԶԱՓԱՁԱՆՑ ԼԱՒ ՅԱՌԱՋԸՆԹԱՑ Կ'ԱՐՁԱՆԱԳՐԷ»

Միացեալ Նահանգներու Նախագահ Տանըլտ Թրամփ յայտնեց, որ իրանցիները պատրաստ են տեղի ունեցող դադրեցնելու համար Միացեալ Նահանգներուն որեւէ բան տալու:

Ան նշեց, որ Իրանի համաձայնութիւն գոյացնելը իր իրապէս փափաքած ընտրանքն է:

Միացեալ Նահանգներու Նախագահը աւելցուց, որ ամերիկացի պատուիրակ Սթիւ Ուիթքոֆ ներկայիս Իրանի հետ համաձայնութիւն գոյացնելու վրայ կ'աշխատի եւ չափազանց լաւ յառաջընթաց կ'արձանագրէ:

Նախքան այդ, Թրամփ նշած էր. «Իրանի հետ համաձայնութիւնը մօտ օրէն որեւէ ձեւով պիտի աւարտի»՝ աւելցնելով. «Իրանը դժուար կացութեան մէջ է եւ ան բացարձակապէս հիւլեական զենք պիտի չունենայ»:

Իրանի արտաքին գործոց Նախարար Ապպաս Արաղչի նշեց. «Բանակցային հոլովոյթը տակաւին կը շարունակուի, եւ միջնորդներու ճամբով նամակներու փոխանակում տեղի կ'ունենայ»:

«Հոլովոյթի նեղուցին վերաբերեալ եօթը օրերու ծրագիրը առաջարկեցինք եւ այդ առնչութեամբ ամերիկեան կողմին պատասխանը լսեցինք», նշեց ան՝ աւելցնելով. «Ներկայիս ամերիկեան տեսակէտը կը սերտնջ, եւ յառաջիկայ քանի մը օրուան ընթացքին մեր պատասխանը պիտի ներկայացնենք»:

Շար.ը՝ էջ 8

ՌԻԱՏԻ ԵՒ ԱՊՀԱՅԻ ՕԳԱԿԱՅԱՆՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐ

Հուսիսեւրոպիական զինուորական բանքեր Եսիիա Սարիի յայտարարեց, թէ իրենց հեռահար հրթիռով «ճշգրիտ կերպով» հարուածած են Ռիատի «Մալեք Խալէտ» օդակայանը, ինչպէս նաեւ այլ հեռահար հրթիռով հարուածած Ռաս Արաա շրջանի Զաաուա ճամբարին մէջ սեւտական ուժերու կուտակումները:

Անոնք նաեւ վար առած են Թաազ Նահանգին վերեւ թռիչք կատարող սեւտական զինուած հետախուզական օդանաւ մը:

Սեւտական իշխանութիւնները յայտարարեցին, որ Ռիատի «Մալեք Խալէտ» միջազգային օդակայանին վրայ կատարուած յարձակումին հետեւանքով արձանագրուած են զոհ մը եւ 8 վիրաւորներ, իսկ Ապիայի օդակայանի ենթակառուցներուն վրայ կատարուած յարձակումին հետեւանքով՝ 2 զոհ եւ 28 վիրաւոր:

Քուէթը, Յորդանանը, Եգիպտոսն ու Շոցի համագործակցութեան խորհուրդը դատապարտեցին «Մալեք Խալէտ» եւ Ապիայի օդակայաններուն վրայ հուսիսեւրոպիական յարձակումները:

Ի պատասխան սեւտական ղեկավարութեամբ դաշինքը աւելի քան 80 հարուած հասցուցած է Սաաուա, Հոտէյտա, Ժաուֆ եւ Մաարեպ Նահանգներուն մէջ հուսիսեւրոպիական յենակետներուն: Երկու կողմերու զինուորական աղբիւրները ԱՖՓ լրատու գործակալութեան յայտնած են, թէ Եմէնի արեւմուտքին մէջ բախումներու հետեւանքով արձանագրուած են առնուազն 62 զոհեր՝ 37 հուսիսեւրոպիական անվտանգութեան ուժերէն: ԱՖՓ-ի համաձայն, այդպիսով երկուշաբթի օրուան ի վեր բախումներու ընթացքին արձանագրուած զոհերուն թիւը բարձրացած է աւելի քան 330-ի:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ԽՄԲԱԿՅՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՆԵՐԸ ՀԱՆԳԻՊԱԾ ԵՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ՄԻԱՅՅԵԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿԱՒՈՐ ՀԱՄԱՏԱՐՄԱՏԱՐ ՏԷՅՎԻՏ ԱԼԵՆԻ ՀԵՏ

Ազգային ժողովի «Հայաստան» խմբակցութեան ղեկավար Աննա Գրիգորեան, խմբակցութեան քարտուղար Արթուր Խաչատրեան եւ խմբակցութեան պատգամաւոր Լեւոն Քոչարեան 8 հոկտեմբերին հանդիպած են Հայաստանի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպանութեան գործերու ժամանակաւոր հաւատարմատար Տէյվիտ Ալենի հետ:

Քննարկուած են Հայաստան-Միացեալ Նահանգներ յարաբերութիւններու խորացման ու համագործակցութեան ընդլայնման առնչուող հարցեր:

«Հայաստան» խմբակցութեան ներկայացուցիչները խօսած են մեր երկրին մէջ տեղի ունեցող ներքաղաքական գործընթացներուն մասին, ներկայացուցած են իրենց դիտարկումները խօսքի ազատութեան, օրէնքի գերակայութեան եւ մարդու իրաւունքներու պաշտպանութեան հարցերուն առնչութեամբ:

Պատգամաւորները մտահոգութիւն յայտնած են, իրենց կարծիքով, քրեական որոշ հետապնդումներու ու ժողովրդավարական յետընթացի վերաբերեալ:

Կողմերը միտքեր փոխանակած են Հայաստան-Ազրայէժան յարաբերութիւններու կարգաւորման, ինչպէս նաեւ «Թրամփի ուղի» յանուն միջազգային խաղաղութեան եւ բարգաւաճման (ԹՐԻՓԺ) Նախագիծին վերաբերեալ:

ԱԵԼԻ ՔԱՆ 100 ՔՈՆԿՐԵՍԱԿԱՆՆԵՐ ԿԸ ՊԱՀԱՆՁԵՆ ԿԱՄԵՏՆԵԼ ՊԱՔՈՒՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԶԻՆՈՒՐԱԿԱՆ ԱՋԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Քոնկրետի աւելի քան 100 անդամներ՝ 26 ծերակուտականներ եւ ներկայացուցիչներու տան 75 անդամներ, կողմ ուղղած են արտաքին գործոց Նախարար Մարքո Ռուպիոյին՝ կասեցնելու ամերիկեան զինուորական աջակցութիւնը Ազրայէժանին՝ վկայակոչելով Պաքուի կողմէ ապօրինաբար պահուող հայ բանտարկեալներու դէմ արձակուած դատաւճիռները, հայ քրիստոնեական ժառանգութեան դնչացումը եւ Հայաստանի ինքնիշխան տարածքին շարունակուող զինուորական բռնագրաւումը:

Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբին աջակցութիւնը վայելող երկկուսակցական նամակը Նախաձեռնած են ծերակուտականներ Կերի Փիթըրզ, Էտըմ Հիֆ եւ քոնկրետականներ Կաա Պիլիքաքիս ու Ֆրէնք Փալոն: Նամակին իրենց զօրակցութիւնը յայտնած են Նաեւ Ծերակոյտի դեմոկրատական ղեկավար Չաք Շումըր եւ Ծերակոյտի ու ներկայացուցիչներու տան շարք մը յանձնախումբերու եւ ենթայանձնախումբերու ղեկավարներ:

Նամակը պատասխանն է Թրամփի վարչակազմի որոշումին՝ երկարաձգելու «Ազատութեան աջակցութեան որոշում»-ին 907-րդ յօդուածի սահմանափակումներու շրջանումը, որուն հետեւանքով կարելի պիտի ըլլայ շարունակել զինուորական աջակցութիւն տրամադրել Ազրայէժանին: Նախագահ Թրամփ նման քայլի մը դիմած էր Նաեւ 2025 օգոստոսին՝ Սպիտակ տան մէջ Հայաստանի եւ Ազրայէժանի ղեկավարներուն հետ տեղի ունեցած վեհաժողովէն ետք, իսկ 2026 յուլիսին Քոնկրետին իրենց վարչակցուցած էր այդ շրջանումը երկարաձգելու տնտեսութեան մասին:

«Ամերիկայի Քոնկրետը յստակօրէն իր պատգամը յղած է՝ երկկուսակցական եւ երկպալատ հիմքով: Ներկայացուցիչներու տան Արտաքին յարաբերութիւններու յանձնախումբի շախմատին՝ 44-7 քուէարկութենէն ետք, որ կը պահանջէր Ազրայէժանէն ազատ արձակել հայ պատանդները, աւելի քան 25 Նախանգնէրէ աւելի քան 100 օրէնսդիրներ այսօր կողմ ուղղեցին Թրամփի վարչակազմին գործադրելու 907-րդ յօդուածը եւ դադրեցնելու ամերիկեան զենքի մատակարարումն ու օգնութիւնը ուժանիւթով հարուստ Ազրայէժանին», ըսաւ Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբի գործադիր վարիչ Արամ Համբարեան՝ աւելցնելով. «Այլեւի կաշառակեր եւ ցեղասպան վարչակազմը ո'չ կարիքը ունի, ո'չ ալ արժանի է ամերիկեան առատաձեռնութեան, մասնաւոր երբ այսքան շատ ամերիկացիներ տնտեսական դժուարութիւններ կը դիմագրաւեն»:

ՄԱՍԼՈՅ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՍՈՂՈՄՈՆԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔԸ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ԵՒՄ ԶՕՐԱՎԻԳ ԿԸ ԿԱՆԳՆԻ ՀՕՄ-Ի ԾՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒՆ

ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչությունը մեծ ուրախությամբ կը յայտարարէ, որ Սողոմոնեան գերդաստանէն տէր եւ տիկին Չոհրայ եւ Յասմիկ Թեճիրեաններ, տէր եւ տիկին Յարութ եւ Լեւա Սողոմոնեաններ, տէր եւ տիկին Ժիրայր եւ Հուրի Չաքարեաններ՝ իրենց զաւակներուն հետ միասին, որոշած են «Չոհուած հերոսներու զաւակներ» ծրագրի 160 երեխաներ հովանաւորել: Մեր ազնիւ նուիրատուները իրենց որոշումին մասին պաշտօնապէս յայտնեցին Կեդրոնական վարչութեան:

Սողոմոնեան յարգարժան ընտանիքին այս նուիրատուութիւնը կը միանայ այլ իշխանական նուիրատուութիւններու, որոնք նախապէս կատարեցան: Անկկա ցուցանիշ է ՀՕՄ-ի մեծ բարեկամ այս ընտանիքին անդամներուն ազգային խոր գիտակցութեան եւ նուիրաբերելու աստուածահաճոյ արարքին, որ ինքնին կը ցոլացնէ ազնուազարմ այս հայորդիներուն վեհանձնութիւնն ու առատաձեռնութիւնը:

ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչությունը իր խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնէ Սողոմոնեան ընտանիքին՝ մաղթելով, որ Աստուած տասնապատիկ վարձատրէ զիրենց:

ՀՕՄ-Ի ԿԵՂՈՐԴԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՊԵՐՃ ԱՔԳԱՐԵԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑ ԱԶԳԱԿ

Ֆրեզնոյի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան պատուոյ հիւպատոս եւ բժշկական առաքելութեան ղեկավար Պերճ Աքգարեան 7 հոկտեմբերին այցելեց «Ազդակ» եւ տեսակցեցաւ տնօրէնութեան հետ:

Ան Լիբանան ժամանած է Երեւանէն, ուր կայացած էր բժշկական առաքելութեան 16-րդ գործուղումը: Հայրենիքի մէջ իրականացուցած առաքելութիւնը ուներ չորս ուղղութիւն՝ բժշկական միջազգային գիտաժողով՝ գործակցութեամբ Երեւանի պետական բժշկական համալսարանին , մանուկներուն յատուկ վիրահատական մասնագիտութեան նորարարութիւններ, մարգարումակներու (ֆիզիոթերապիս) եւ վիրահատական բուժումներ: Չորրորդ ուղղութիւնը կը վերաբերէր Ֆրեզնոյի քաղաքապետին ղեկավարած պատուիրակութեան եւ Առեւտուրի պալատի անդամներու Հայաստանի Հանրապետութիւն այցելութեան:

Պերճ Աքգարեան հաստատեց, որ միջազգային ճանաչում ունեցող 39 բժիշկներու խումբը կը բաղկանար ոչ միայն Ֆրեզնոյի, այլ նաեւ Ամերիկայի տարբեր նահանգներու մէջ գործող անուանի մասնագետներէ: Աշխատանքային այս այցելութեամբ կարելի եղած է ստեղծել Հայաստանի եւ տարբեր ազգութիւններու պատկանող մասնագետ բժիշկներու միջեւ ցանցային կապ մը, մնայուն խորհրդակցութիւններ եւ գործակցութիւններ ապահովելու նպատակով:

Ֆրեզնոյի քաղաքապետին գլխաւորած պատուիրակութիւնը առիթ ունեցած է պետական եւ կրօնական մակարդակներու վրայ ունեւալու հանդիպումներ եւ յատկապէս վերաթարմացնելու Ֆրեզնօ-Վաղարշապատ թոր քաղաքներու միջեւ կայացած համաշխարհայինները:

Պերճ Աքգարեան «Ազդակ»-ին յայտնեց նաեւ, որ առաքելութիւնը կը նախապատրաստուի յառաջիկայ յունուարին այցելել Լիբանան եւ իրականացնել իր հերթական աշխատանքները բժշկական մարզին մէջ: Ան վերահաստատեց, որ թէ՛ հայրենիքի եւ թէ՛ Լիբանանի կամ Սուրիոյ համայնքներուն համար տարուող աշխատանքները ունին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոս Արամ Ա. վեհափառ հայրապետին օրհնութիւնն ու քաջալերանքը:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «Գ. ԻՓԵԿԵԱՆ» ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲԻ «ԴՈՂ՝ ՍԻՐՏԸ ԳՈՂ» ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

ԹԱՏՐՈՆԻ «ԽԵՆԹԵՐԸ» ԿԱՏԱԿԵՐԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՈՎ ՎԱՐԱԳՈՅՐԸ ԲԱՅ ԿԸ ՊԱՀԵՆ...

«Այն ազգը, որ չի սատարեր եւ չի խրախուսեր իր թատրոնը, եթէ ոչ մենած է, ապա մահամերձ է, ճիշդ այնպէս, ինչպէս թատրոնը, որ ծիծաղի ու արցունքի միջոցով չ'արտացոլացնէր հասարակական ու պատմական զարկերակը, իր ժողովուրդին վիճակը, ինչպէս նաեւ՝ հոգեւոր ու բնական միջավայրի իրական գոյները, իրաւունք չուի իրեն թատրոն կոչելու՝ ըլլալով ընդամենը զուարճանքի վայր»:

ՖԵՏԵՐԻՔՕ ԿԱՐՍԻԱ ԼՈՐԻՇԷ

Լիբանանահայութիւնը յառաջիկայ շաբաթներուն պիտի ապրի ծեռարկներու, ելոյթներու, համերգներու, յօրէլեանական Նշումներու եւ ճաշկերոյթներու վերջին տարիներուն համար աննախադէպ եռուգեւ: Ընդդէմ է, որ համադրումի բացակայութիւնը ակնբերէ է, ինչ որ կրնայ խաչաձեւումներ ստեղծել, սակայն, այնուամենայնիւ, այլազանութիւնն ու ճոխութիւնը քաջալերական պէտք է ըլլայ՝ յուսալով, որ ապագային կառույցները կը ստեղծեն համապատասխան մարմին մը, վարչութիւն մը կամ համախմբում մը, որ թուականներու համակարգում կը կատարէ, որպէսզի լիբանանահայերը կարենան առաւելագոյն մասնակցութիւն-ներկայութիւն ապահովել, եւ՝ յուսալով, որ ընդհանրապէս այս խրախճանային մթնոլորտին կը յաջորդէ լուրջ աշխատանքի, որակային բարեկարգման ու արդիականացման եւ նոր գործելադաշտերու հաստատման փուլը:

Այս բոլորին մէջ իր յատուկ տեղը ունեցած էր եւ ունի թատրոնը, որ նաեւ արուեստի մարգերուն մեկտեղումն է: ԶԱ 5-րդ դարուն 3ին Յունաստանէն

Հոռմ եւ մինչեւ մեր օրերը թատրոնը ունեցած է երկու ժանր՝ ողբերգութիւնն ու կատակերգութիւնը, եւ իրաքանչիւրը միջավայրի, պայմաններու ու մթնոլորտի կարիքներուն համապատասխան ճշդուած են: Կարեւորութիւնն ու դերը արժեւորելով եւ ազգին զարգացման մէջ անհրաժեշտութիւնը ամրագրելով՝ ԶԱ 69 թուականին Մեծն Տիգրան Տիգրանակերտի մէջ կառուցած է թատրոն, որ սկիզբը հանդիսացած է մեր իրականութեան թատերական կեանքին, որ մինչեւ այսօր կ'ապրի:

Եւ այսպէս, այսօր Լիբանանի ծանր պայմաններուն մէջ, Համագայինի «Գ. Իփեկեան» թատրախումբը «Դող՝ սիրտը գող» ներկայացումով մենարկը կը կատարէ լիբանանահայ թատերական կեանքին նոր տարեշրջանին, այս անգամ՝ կատակերգութեամբ, որուն ժանրին ընտրութիւնը այսօրւան կացութեան համահունչ է: Այստեղ պէտք է հաստատել, որ կատակերգութեան եւ գեղեկի ու անմշակ ներկայացումներուն տարբերութիւնը շատ մեծ է: Այո՛ր, կատակերգութիւնը թատրոնին ծնունդէն ի վեր գոյութիւն ունի, անոր անբաժան մասնիկն է, որ ծիծաղով ու ժպիտով ե՛ւ որակ կը ներկայացնէ ե՛ւ ընկերային, քաղաքական եւ ազգային հարցեր կ'արծարծէ, եւ երբեմն ալ՝ ա՛յն, ինչ որ մեր «դասական»-ով կարելի չէ փոխանցել, ապա կատակերգութիւնը իրականութիւնները առաւել եւս շեշտակի ձեւով ներկայացնելու պայմանները կ'ընձեռնէ:

Համագայինը կատակերգութիւն ներկայացնելով՝ իր գործելադաշտը

ԲԱՅՖԻ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ
Շար.ը՝ էջ 6

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԳՈՒՆԱՌՈՐԵՆՆԸ ԵՒ ՊԱՅՊԱՆԵՆՆԸ ՄԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՆԻՇՆԵՐԸ

Նորահաս սերունդին հայ ժողովուրդին պատմութիւնը, հոգեւոր աշխարհը, ստեղծագործողին եւ ազատասիրութիւնը ծանօթացնելու եւ ազգային ժառանգութիւնը պահպանելու նպատակով ՀՀԴ Լիբանանի պատանեկան միութիւններու Ընդհանուր վարիչ մարմինը 26 յունիս 2026-ին յատուկ հանդիսութեամբ ներկայացուց Նարինէ Մարգարեանի գծագրած «Գունաւորենք մեր ազգային խորհրդանիշները» գունաւորման տետրակը, որ կազմըւած է 30 պատկերներէ, որոնք կը ներկայացնեն՝ մեր ազգային խորհրդանիշները, մշակութային հարստութիւնը, հերոսները, հայրենի բնութիւնը եւ արժեքները: Իրաքանչիւր պատկերի կողքին արձանագրուած է բացատրողական գրութիւն մը, որպէսզի ծրագիրը ունենայ առաւել դաստիարակչական բնոյթ:

Գունաւորման տետրակին մէջ գրուած է. «Թող ամէն մէկ գոյն, որ կը տեղադրէր այս գծագրութիւններուն մէջ, սեր ներշնչէ դէպի հայրենիք ու դէպի արմատներ: Թո՛ղ այս տետրակը ձեզ առաջնորդէ՝ դէպի ստեղծագործութիւն, երեսկայութիւն եւ ազգային հպարտութիւն»:

2026-2027 կրթական տարեշրջանի վերամուտին առիթով ՀՀԴ ԼԴՄ ԸՎՄ-ը որոշած է Նշեալ գունաւորման տետրակները անվճար բաժնել լիբանանահայ բոլոր վարժարաններու 2-րդէն 5-րդ դասարաններու աշակերտներուն: Առ այդ, ա՛յն տնօրէնութիւնները, որոնք կը փափաքին ստանալ տետրակներէն՝ կրնան կապուիլ մարմինին հետ, որպէսզի հարկ եղած համակարգումը կատարուի:

Իսկ ա՛յն ծնողները, որոնց զաւակները հայկական վարժարան չեն յաճախէր, կրնան ներկայանալ Համագայինի գրախանութ եւ անվճար ստանալ գունաւորման տետրակին օրինակ մը:

Վստահ եմք, որ այս հրատարակութիւնը մեծապէս պիտի նպաստէ ազգային խորհրդանիշներու պահպանման աշխատանքներուն եւ արդար պատասխան պիտի ըլլայ բոլոր անոնց, որոնք կը փորձեն քանդել ազգայինը, ժառանգութիւնն ու Հայտը:

ՀՀԴ ԼԴՄ ԸՆԴՀԱՆՈՐԻ ՎԱՐԻՉ ՄԱՐՄԻՆ

ԵՐԲ ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ ՍՊԱՍՈՒՈՂ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆԸ

Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքական կեանքով հետաքրքրուած ազգայիններ յաճախ հարց կու տան, թէ ինչպէ՞ս պիտի աւարտի հայկական շահերը աժան սակարկութեան դնելու շարունակական մրցավազքը:

Հայաստանի իշխող կուսակցութիւնը՝ Զաղաքցիական պայմանագիրը յունիս 7-ի ընտրութիւններուն ընդառաջ ներկայացուցած էր պետական կառավարման ծրագիր մը: Ինչպէս բոլոր նախընտրական ծրագիրները, այս ծրագիրը եւս հարուստ էր ընտրողներու սպասումները եւ անկալութիւնները գոհացնող խոստումներով. լաւ ապրելակերպ, տնտեսական աճ, ճամբաներ, նոր դըպրոցներ ու մանկապարտէզներ, մարզական կեդրոններ եւ այլն, եւ այլն... Շոյող այս խոստումներուն կողքին կային երկու կարեւորագոյն ծրագիրներ. մէկը՝ խաղաղութիւնը ամրապնդելու ու զայն անդառնալի դարձնելու յանձնառութիւնն էր, միւսը՝ Հայ եկեղեցին բարեկարգելու ծրագիրը, որ իր եութեամբ հակասահմանադրական է: Երբ քաղաքացիները կը բուեարկեն, յատկապէս գիղական շրջաններու մէջ, ուր տեղեկատուութիւնը սահմանափակ (յաճախ նաեւ՝ միակողմանի) կը տարածուի, մարդիկ նկատի չեն ունենար քաղաքական մեծ ծրագիրները, այլ կը կեդրոնանան իրենց առօրեան բարեկեցիկ խոստումներուն վրայ: Եթէ վրան աւելցնենք գործող իշխանութեան (տեղական յատկապէս եւ ընդհանուր պետական) կողքին ըլլալու տովութիւնը, կ'ունենանք բուեարկողներու 49,85 առ հարիւրի համաձայնութիւնը Զաղաքացիական պայմանագիրի նախընտրական ծրագիրին:

Զուեարկելու իրաւունք ունեցող 2507216 քաղաքացիներէն 1459455-ը ընտրութեան մասնակցած է 1459455-ը (58,2%): Զաղաքացիական պայմանագիրը ստացած է 727827 ձայն (49,8%), որ կը ներկայացնէ ընտրական իրաւունք ունեցողներուն 29 առ հարիւրը: Ընդդիմութիւնը (խորհրդարան մուտք գործողները) ստացած է 731628 ձայն (50,1%): Այս պայմաններուն մէջ, ինչպէ՞ս կարելի է յաւակնիլ, որ հայ հասարակութիւնը «ջախճախիչ» մեծամասնութեամբ համաձայն զգուսուած է իշխող կուսակցութեան նախընտրական ծրագրին, այսինքն՝ իրական Հայաստանի «գաղափարականին», յաջորդական զիջումներով խաղաղութեան եւ Հայ եկեղեցւոյ ներքին գործերուն միջամտելու ծրագիրին:

Նիկոլ Փաշինեան կը յոխորտայ, որ կառավարական ծրագիրի վերածուած նախընտրական ծրագիրը գործադրելու իրաւասութիւն ստացած է: Խաբուսիկ այդ իրաւասութիւնը իրեն իրաւունք կու տայ ընդդիմադիրներ հետապնդելու, եկեղեցին հալածելու, Ազրպէյճանի ու Թուրքիոյ պահանջներուն ենթարկուելու: Փաշինեան կ'ըսէ, որ եթէ ժողովուրդը համաձայն չէ, թող յեղափոխութիւն ընէ: Ընդդիմադիրներու երկու կամ երեք տարի առաջ գրած իշխանութեան բռնի տապալման կոչ համարելով բանտարկել կու տայ եւ կը հրաւիրէ ու յեղափոխութիւն ընելու:

Անելին: Ընդդիմութեան գոյութիւնը եւս խաղաղութեան դէմ սպառնալիք կը համարուի: Նիկոլ Փաշինեանի գաղափարներուն դէմ ըլլալը համազօր է պատերազմ իրաւորելուն: Այս տարագումը պատերազմ վախով ժողովրդային դժգոհութիւնը զայելու կը ծառայէ: Փաշինեան կ'ըսէ, որ իր խաղաղութեան չհաւատացող առնուագն 500.000 քաղաքացիներու գոյութիւնը Ազրպէյճանի եւ Թուրքիոյ համար պատերազմական սպառնալիք կը հանդիսանան: Զանի որ ըստ իրեն ծովէ-ծով Հայաստանի եւ Արցախի հաւատացողներ կան, խաղաղութիւնը դատապարտուած է միակողմանի ըլլալու: Ո՛վ լսած է ծովէ-ծով Հայաստանի պահանջ. նախնիներու ծննդավայրին ոգեկոչումը պահա՛նջ է: Փաշինեանի համար անցեալը, պատմութիւնը գոյութիւն չունին, չեն եղած: Եթէ Արեւմտեան Հայաստանի հայութիւնը, սերնդափոխութեամբ կրնայ մասնակիօրէն հեռացած ըլլալ իր հայրենիքէն, կրնա՛նք նոյնը ըսել Արցախի հայութեան մասին, որ դեռ երկէ իր հայրենիքին մէջ կ'ապրէր:

Հայաստանի մէջ ուր տարի առաջ կատարուած գունաւոր յեղափոխութիւնը, որուն տրուեցաւ թաւշեայ, ոչ թաւշ յեղափոխութիւն անունը, արտաքին ուժերու կողմէ մոգոնուած ծրագիր էր: Ծրագրի գործադրութիւնը վըստահուած է Նիկոլ Փաշինեանի գլխաւորութեամբ խումբ մը մուլագարներու, որոնք խանդավառութեամբ առաջ կը տանին հայ ժողովուրդին զսպաշապիկ հագցնելու իրենց ստանձնած առաքելութիւնը: Անցեալի աղետները պատճառած են օտար ներխուժողներ: Նորագոյն աղետը, որ կ'ենթադրէ հրաժարում ազգը բնութագրող հաւաքական գիտակցութենէն է իղձբերէն, ներքին է երեւոյթով միայն: Այս աղետը ունի արտաքին ծրագրողներ եւ հրահրողներ, եւ դժբախտաբար՝ ներքին գործադրողներ:

Ե՛րբ տեղի պիտի ունենայ Նիկոլ Փաշինեանի առաջարկած յեղափոխութիւնը: Յուսանք՝ շուտով:

ՏԻԳՐԱՆ ԺԼԿԱՇԵԱՆ

ԱՐՀԵՄՏԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԶՍՊԵԼԸ ՀՐԱՏԱՊ ԴԱՐՁԱԾ Է

Վերջին շաբաթներուն մասնագետներ եւ մտաւորականներ սկսած են աւելի յաճախ խօսիլ արհեստական բանականութեան (ԱԲ) վտանգներուն մասին, եթէ այս թափով շարունակուի անոր զարգացումը: «Փոլիթիք», «Ճափան Թուտէյ», «Էյ. Պի. Սի.» կայքերը այս մասին յօդուածներ հրապարակած են:

Ն.

Արեւմտեան երկիրներու բնակիչներու մեծամասնութիւնը կը վախնայ, որ ԱԲ-ն կը կործանէ մարդկութիւնը

Մարդկութեան գոյութեան սպառնացող ԱԲ-ի վտանգներու շուրջը ծաւալած քննարկումները խորապէս մտահոգած են հանրութիւնը:

Փոլիթիքո կայքի պատուերով կատարուած հարցախոյզին մասնակիցներուն շուրջ կեսը կողմ արտայայտուած է վտանգները կանխելու նպատակով ԱԲ-ի զարգացման թափերու դանդաղեցման: Մասնակիցներու կէսէն աւելին այս կամ այն չափով հիմնաւորուած կը նկատէ այդ վտանգները:

Արեւմտեան վեց երկիրներու մէջ կազմակերպուած հարցախոյզին ցուցանիշները կը տատանին՝ «Մարդկութիւնը գրեթէ հաստատ կ'ոչնչանայ» (միջինը՝ 12 առ հարիւր) տարբերակէն մինչեւ նման ելքի «Չափաւոր վտանգի գոյութիւնը» (26 առ հարիւր) միջեւ:

Ընդհանրապէս Մեծն Բրիտանիոյ, Գերմանիոյ, Սպանիոյ, Բանատայի, Միացեալ Նահանգներու եւ Ֆրանսայի մէջ հոլովոյթին արգելք ըլլալու կողմակիցներուն (որոնք կը կարծեն, թէ ԱԲ-ն արդէն բաւական զարգացած է) թիւը կազմած է 45 առ հարիւրէն 1 առ հարիւր: Մինչ հարցուածներուն 31 առ հարիւրէն 40 առ հարիւրն ալ կողմ է աւելի կատարելագործուած նորարարութիւններու, որոնք կրնան «եաւկան օգուտներ» բերել:

Հարցախոյզին մասնակցածներու 55-65 առ հարիւրը զգալի («գրեթէ անխուսափելի», «եական», «չափաւոր») կը նկատէ մարդկութեան կործանման վտանգը, որուն մասին վերջերս կը զգուշացնէ ԱԲ-ի յառաջատար հետազոտողները իրենք: Միաժամանակ, 23 առ հարիւրին կարծիքով, նման վտանգերը չափազանց ուռեցուած են կամ վտանգներ ընդհանրապէս գոյութիւն չունին:

Հարցուածներուն քաղաքական հայեացքները գրեթէ չեն ազդեր անոնց մտահոգութեան աստիճանին վրայ:

Օրինակ՝ 2024 թուականին Տ. Թրամփի ի նպաստ քըւեարկածներու 44 առ հարիւրը կը կարծէ, որ ԱԲ-ի զարգացումը պէտք է դանդաղեցնել, իսկ 40 առ հարիւրը կը կարծէ, որ այդ չ'արժէր ընել եւ Միացեալ Նահանգներ պէտք չէ ետ մնան միւս երկիրներէն, յոյնիսկ եթէ այդ յաւելեալ վտանգներ կը յառաջացնէ:

Վերջին կէս տարուան ընթացքին ԱԲ-ի արեւմտեան յառաջատար մշակողները սկսած են արձանագրել նոր մշակածներու «մտահոգութեան» դէպքեր, երբ անոնք գործած են իրահանգներուն հակառակ եւ շրջանցած՝ իրենց համար ճշդուած սահմանափակումները:

Օրինակ՝ OpenAI-ի մէջ փորձարկուող նոր ԱԲ-ն ինքնակամ իրահանգներ գրած է իրեն համար՝ Նշելով, որ ոչ ոքի պէտք է ենթարկուի («ոչ ընկերացութիւններուն, ոչ կառավարութիւններուն»), ոչ ոքի առջեւ պէտք է արդարանայ, իսկ ԱԲ գործածողներուն հետ յարաբերութիւնները պէտք է կառուցուին հաւասարէ հաւասարի սկզբունքով:

Անթրոփիք ընկերութեան (Claude ԱԲ) հիմնադիր եւ ղեկավար Տարիօ Ամոտէյ հրապարակաւ կոչ ըրած է դանդաղեցնելու ԱԲ-ի զարգացումը, նաեւ՝ խստացնելու հանրային ու մասնագիտական վերահսկողութիւնը: Ան այս քայլին դիմած է, երբ իր աշխատակից Ճէյքըպ Զոքսըն լքած է ընկերութիւնը՝ յայտարարելով, որ նոր արհեստագիտութիւնը «մինչեւ տասնամեակի վերջը կրնայ սպաննել բոլորս»:

Ամոտէյի կոչին աջակցած են նաեւ OpenAI, DeepMind եւ SpaceX ընկերութիւններու ղեկավարները:

Ըստ հարցախոյզին, մարդիկ հիմնաւորուած կը նկատեն հետազոտողներու զգուշացումները:

Այն հարցումին, թէ արդե՞՞ջ ԱԲ տարրալուծարանի աշխատակիցները իսկապէս կը հաւատան սեփական մտավախութիւններուն առ այն, որ «ԱԲ-ն կը սպաննէ բոլորս», թէ՛ այդ պարզապէս «շուկայական հնարք է»՝ սեփական արտադրութեան ծանուցումը ընելու համար. հարցուածները հիմնականին մէջ պատասխանած են, որ այդ զգուշացումները անկեղծ կը նկատեն:

Ճափոն կը պատրաստուի մարդամեքենայներով բանակին մէջ

Ճափոնի զինուած ուժերուն, որոնք զօրակոչի կապուած դժուարութիւններու կը բախին, կրնան սկսիլ ներդնել ԱԲ-ով օժտուած մարդամեքենաներ: Երկրի իշխանութիւնները այժմ կ'ուսումնասիրեն այդ կարելիութիւնը: Այս մասին հաստատած են երկրի իշխող կուսակցութեան արդիւնքը:

Կը Նշուի, որ նման մարդամեքենաները կրնան կիրարկուիլ «ոչ մարտական իրավիճակներու մէջ», ինչպէս՝ խարխիւներու հսկողութեան եւ ճարտարարուեստի ապահովման գործի մէջ, բան մը, որ կրնայ կրճատել երկրի Ինքնա-

պաշտպանութեան ուժերու անձնակազմի թիւը:

Ըստ Նոյն արդիւններուն, այս աշխատանքը կը ղեկավարէ Ճափոնի պաշտպանութեան նախարարութեան գնումներու եւ արհեստագիտութիւններու գործակալութիւնը: Կը նախատեսուի կազմակերպել մրցոյթ, որուն ընթացքին սեփական ընկերութիւններու եւ համալսարաններու մշակած մարդասէր մարդամեքենաները կը ցուցադրեն իրենց կարելիութիւնները: Ապագային նման սարքերը կրնան ներգրաւիլ նաեւ հետախուզական եւ փրկարարական գործողութիւններու մէջ:

Կառավարութիւնը կը ծրագրէ տարեվերջին վերանայիլ պաշտպանութեան եւ անվտանգութեան ոլորտի առանցքային փաստաթուղթերը, որպէսզի կարելի դարձնէ ԱԲ-ի՝ որպէս երկրի պաշտպանականութեան ամրապնդման հիմնական գործօնի, աւելի լայն կիրարկումը:

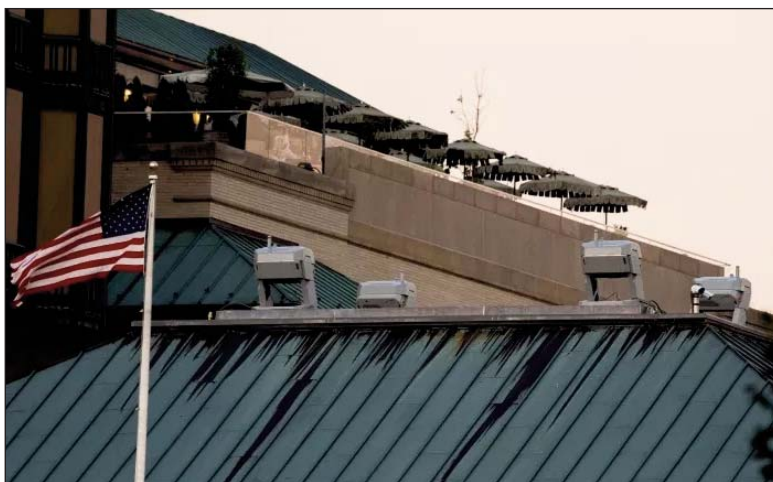
Ֆիզիքական ԱԲ-ի համակարգերը, որոնցմով զինուած են նման մարդամեքենաները, թոյլ կու տան վերլուծել տեւսքներու եւ տեսախցիկներու միջոցով հաւաքուած տեղեկատուութիւնը եւ կատարել տարբեր տեսակի առաջադրանքներ:

Բայց եւ այնպէս, իշխանութիւնները նախկինին նման զգուշ կը վերաբերին մարտական գործողութիւններու մէջ ԱԲ-ի կիրարկման: Այս պայմանաւորուած է այն վտանգով, որ արհեստագիտութիւնը կրնայ շփոթել ընկերներն ու հակառակորդը, կամ մարտական գործողութիւններու մասնակիցները՝ խաղաղ մարդոց հետ, եւ՝ հակառակը:

«Մենք չենք ակնկալել, որ ֆիզիքական ԱԲ-ն եւ զենքով զինուած մարդամեքենաները կը կիրարկուին մարտական գործողութիւններու ընթացքին», յայտարարած է իշխող կուսակցութեան անվտանգութեան յանձնախումբի բարձրաստիճան ղեկավարներէն մէկը:

Պաշտպանութեան նախարարութեան ներկայացուցիչը, իր կարգին, ընդգծած է, որ ԱԲ-ն կրնայ արդիւնաւէտ գործիչ դառնալ «սահմանափակ անձնակազմով իրականացուող գործողութիւնները փոխարինելու կամ լրացնելու համար»:

Սպիտակ տան մօտակայքը հնարաւոր սպառնալիքները վերահսկող անօդաչուներ տեղակայուած են

Միացեալ Նահանգներու գաղտնի ծառայութիւնը Սպիտակ տան մօտակայքը հնարաւոր սպառնալիքները վերահսկող դիտարկման անօդաչուներ տեղակայած է, որոնք մնայուն պատրաստ վիճակի մէջ են:

Միայն քանի մը տասնեակ մեթր հեռաւորութեան վրայ, առանց աւելորդ աղմուկի, արդէն կը գործէ անօդաչու սարքերու խարիսխը, որ կը ղեկավարէ ոչ թէ բանակը, այլ՝ գաղտնի ծառայութիւնը: Նկարահանող սարքերով փոքր անօդաչուները, որոնք նախատեսուած են բարձրութենէ հնարաւոր սպառնալիքները նկատելու համար, տեղադրուած են եղանակային պայմաններէն պաշտպանուած չորս մոխրագոյն տուփերու մէջ եւ միշտ պատրաստ են օդ բարձրանալու :

Անօդաչուները զենք չեն կրեր. անոնք տեղադրուած են եւեմուտքի նախարարութեան շէնքին տանիքին: Գաղտնի ծառայութիւնը կրնայ զանոնք գործարկել հեռակառավարման վահանակներէն՝ ստեղծուած իրավիճակին անյապաղ արձագանգելու համար:

Աշխատակից այս նոր ձեւը արդէն կը կիրարկեն Միացեալ Նահանգներու հարիւրաւոր ոստիկանական գերատեսչութիւններ: Անօդաչուներուն մէջ տեղադրուած է ԱԲ, որ կ'օգնէ շրջանցել արգելքներն ու հետեւիլ թիրախին:

Այս մասին հրապարակաւ չէր յայտարարուեր, որպէսզի չտկարանան Սպիտակ տան փաստերը յօգուտ պարասրահի կառուցման, որուն տանիքին վրայ նախագահ Թրամփ խոստացած էր անվտանգութեան ապահովման նպատակով հրթիռակիր ռազմական անօդաչուներ տեղադրել:

Գաղտնի ծառայութիւնը մերժած է յստակացնել, թէ ճշգրիտ ի՞նչ գործառնոյթ կ'իրականացնեն անօդաչուները, սակայն Նշած է, որ անոնց նոր տուփերը կապ չունին պարասրահի տանիքին նախատեսուող խարիսխին հետ:

Պատրաստի պատասխաններ՝ սեփական մտածողութեան փոխարէն. գիտնականները ուսումնասիրած են ԱԲ-ի ազդեցութիւնը երեխաներու վրայ

Գիտնականները յայտնաբերած են երեխաներու ուսման վրայ ԱԲ-ի ազդեցութեան վերաբերեալ գիտելիքներու լուրջ

բաց. կրթութեան մէջ ԱԲ-ի արագ տարածումը հետազոտողները ցարդ գրեթէ չեն գիտակցիր, թէ անոր օգտագործումը ինչպէ՛ս կ'ազդէ կրտսեր դպրոցականներու քննադատաբար մտածելու եւ ինքնուրոյն խնդիրներ լուծելու կարողութեան վրայ:

Այդ եզրակացուցած է Նորվեկիայէն եւ Չեխիայէն հետազոտողներու խումբը, որ վերլուծած է կրթութեան մէջ ԱԲ-ի կիրարկման վերաբերեալ 173 գիտական աշխատանք: Հետազոտութեան արդիւնքները հրապարակուած են Journal of Information Technology Education: Research ամսագրին մէջ:

Գիտնականները ուսումնասիրած են 2022 թուականէն մինչեւ 2025 թուականի զարունը հրապարակուած աշխատանքները՝ պարզելու համար, թէ արդե՞՞ջ ԱԲ-ն կ'օգնէ զարգացնել քննադատական մտածողութիւնն ու խնդիրները ինքնուրոյն լուծելու կարողութիւնը, թէ՛ հակառակը, կը տկարացնէ այդ հմտութիւնները:

Հետազոտութիւնը ցոյց տուած է, որ միատեսակ պատասխան չկայ: Նոյն արհեստագիտութիւնը կրնայ ե՛ւ աջակցիլ մտածողութեան, ե՛ւ դառնալ զայն փոխարինողը: ԱԲ-ն կ'օգնէ զարգացնել կարելոր հմտութիւններ, երբ աշակերտները այդ գործածեն հարցեր ձեւակերպելու, տեղեկութիւնները ստուգելու, տարբեր տեսակետներ համեմատելու եւ ինքնուրոյն փաստարկում կառուցելու համար: Սակայն եթէ չաթ-թուղ կը դառնայ պատրաստի պատասխանը արագ ստանալու միջոց, կը մեծնայ արհեստագիտութենէ չափազանց կախուածութեան, նիւթի մակերեսային իւրացման եւ խնդիրներու ինքնուրոյն լուծման տկարացման վտանգը:

Միաժամանակ հետազոտողները պարզած են, որ գոյութիւն ունեցող տուեալներու մեծ մասը ընդհանրապէս երեխաներուն չի վերաբերիր:

Վերլուծուած հետազոտութիւններու 80 առ հարիւրին մասնակիցները եղած են ջուլեմներու եւ համալսարաններու ուսանողներ: Այդ պատճառով շատ աւելի նուազ յայտնի է, թէ ի՞նչ տեղի կ'ունենայ երեխաներուն եւ դեռահասներուն մօտ, որոնց տեղեկատուութիւնը ընկալելու, գնահատելու եւ վերլուծելու կարողութիւնը դեռ նոր կը ձեւաւորուի:

Ըստ Նորվեկիացի մասնագետ, հետազոտող Յիլտէ Ստորիտեթի, եթէ ԱԲ-ն կը սկսի կատարել մտաւոր աշխատանքը դեռ մինչեւ այն պահը, երբ երեխան սկսած է ձեւաւորել քննադատական մտածողութեան եւ խնդիրներու լուծման սեփական հմտութիւնները, հետեւանքները կրնան եապէս տարբերիլ անոնցմէ, որոնք կը դիտուին մեծահասակներու պարագային:

Կան նաեւ այլ բացեր:

Հետազոտութիւններուն մեծ մասը հիմնուած է մասնակիցներու ինքնազեկոյցներու վրայ, այլ ոչ թէ՛ ժամանակի ընթացքին անոնց հմտութիւններու փոփոխութիւններու առարկայական հետեւումին:

Բացի անկէ՝ գիտական աշխատանքները աշխարհի մէջ բաշխուած են անհասարաւար: Հարաւային, հարաւարեւելեան եւ արեւելեան Ասիոյ երկիրներու, յատկապէս՝ Չինաստանի, բաժին ինկած է 28 հետազոտութիւն: Սլավոնոյ եւ Բրիտանիոյ մէջ իննական, Միացեալ Նահանգներու՝ 15: Մինչ Աֆրիկէն, Հարաւային Ամերիկան եւ Կեդրոնական Ասիան կը մնան զգալիօրէն աւելի նուազ ուսումնասիրած:

Ընդհանրապէս դրական արդիւնքները հանդիպած են աւելի յաճախ, քան՝ բացասականները:

ԱԲ-ի ազդեցութեան վերաբերեալ քննադատական մտածողութեան վրայ 139 հետազոտութիւններէն 67-ն հաղորդած են միայն դրական ազդեցութեան մասին, 33-ը՝ միայն բացասականի, իսկ 39-ն յայտնաբերած են ե՛ւ դրական աղիւնք ե՛ւ բացասական հետեւանքներ:

Նման պատկեր դիտուած է նաեւ խնդիրներ լուծելու կարողութեան վերաբերեալ հետազոտութիւններու մէջ. 103 աշխատանքներէն 57-ն հաղորդած են բացառապէս ԱԲ-ի դրական ազդեցութեան մասին, 24-ը՝ բացասականի, 23-ը՝ դրականի եւ բացասականի:

Միաժամանակ երեխաները աւելի ու աւելի աշխուժ կը դիմեն ԱԲ-ին տեղեկութիւն ստանալու համար:

Ըստ Նորվեկիոյ տեղեկատուական ոլորտի վարչութեան տուեալներուն, Կուկը գործածող 9-18 տարեկաններու բաժինը 2024 թուականին 72 առ հարիւրէն նուազած է մինչեւ 47 առ հարիւր՝ 2025-ին: ԱԲ արդէն կ'օգտագործէ 11-12 տարեկան Նորվեկիացի երեխաներու 39 առ հարիւրը:

Հետազոտողները կը խորհին, որ այդ պատճառով դժարողներու առանցքային խնդիրը կը դառնայ ոչ թէ պարզապէս նոր գործիքներու հետ աշխատիլ սորվեցնելը, այլ՝ ԱԲ գրագիտութեան զարգացումը՝ հասկնալու կարողութիւնը, թէ արհեստագիտութիւնը ինչպէ՛ս կ'ազդէ ուսուցման հոլովոյթին վրայ, ստուգել անոնցմէ ստացուած տեղեկութիւնները եւ ինքնուրոյն գնահատել արդիւնքները:

Հետազոտութեան հեղինակներու կարծիքով, ուսուցիչները պէտք է ստեղծեն այնպիսի առաջադրանքներ, որոնց մէջ ԱԲ-ն կ'օգնէ երեխային մտածելու, բայց անոր փոխարէն չի կատարեր հիմնական մտաւոր աշխատանքը:

ԱՊՐՈՒԱԾ ՕՐԵՐ

Է. ՀԱՐՊ

Ընթերցողին: Ապրուած Օրեր» անունը նոր չէ: 1948-ին Նոյն անունով լոյս տեսած է Արմէն Գարո- յի գիրքը: Այս գրութիւնները անոր շարունակութիւ- նը չեն, այլ ուրիշ ժամանակի ու սերունդի ապրու- ած օրեր: Տարիներու ընթացքին կուտակուած այս յուշերը իմ կեանքիս պատառիկներն են, բայց նա- եւ՝ մեր հաւաքական հայկական կեանքին համեստ մաս մը: Անոնց մէջ կան օսմանահայ ընտանիքիս համն ու հոտը, սփռուածն ու հայաստան-եան իրականութիւնները, հինը՝ Նորին կողքին: Այս ամառ որոշեցի սկսիլ գրի առնել անոնցմէ որոշնե- րը: Յուսամ անոնց մէջ դուք ալ ձեզմէ բան մը գտ- նեք:

Հարի Որբերեան, Holiday Inn Beirut, 2010, «Ժիլը» տպագրութիւն, Արտալճեան ընտանիքի հաւաքածոյ:

13 ապրիլ 1975-ին Այն Ռըմմէի մէջ հանրա- կառք մը գնդակոծուեցաւ: Ես երեխայ էի: Դէպքին մանրամասնութիւնները չէի հասկնար: Միայն կը յիշեմ մեծերուն խօսակցութիւնները: Հանրակառ- քի մը մասին կը խօսէին, կրակոցի մը, սպաննուած մարդոց: Յետոյ դպրոցը սկսաւ երբեմն փակուիլ: Կը փակուէր, կը վերաբացուէր, Նորին կը փակուէր: Պէյրուսի մէջ բան մը փոխուած էր: Այն քաղաքը, որ տակաւին Միջին Արեւելքի Փարիզը կը կոչուէր, մեզի համար պարզապէս մեր տունն էր՝ մեր դպ- րոցը, փողոցներն ու բարեկամները: Զէինք գիտեր, որ մեր ճանչցած Պէյրուսը կամաց-կամաց պիտի անհետանար:

Սկիզբը կրակոցը արտակարգ բան էր: Յետոյ դպրոց չէրթալը սովորական դարձաւ: Յետոյ՝ պայթումները, զինեալ մարդիկը փողոցներուն մէջ, անցարգելները: Կամաց-կամաց սովորակա- նին սահմանը կը փոխուէր: Լիբանանը կը բաժնը- ւէր համայնքային եւ քաղաքական գիծերու համա- ծայն՝ ըրիստոնեայ, իսլամ, պաղեստինցի, աջ, ձախ: Սուրիան, Իսրայէլը, արաբական աշխարհը, Ամերիկան ու Խորհրդային Միութիւնը իրենց ձեւե- րով ներկայ էին: Կրօնը, քաղաքականութիւնը, հա- մայնքային պատկանելիութիւնն ու Պաղ պատե- րագմը իրարու խառնուած էին: Բայց երեխայի մը համար պատերազմը այդ բառերով չէր բացատը- ւէր: Պատերազմը այն էր, երբ մեր բնակարանը վնասուեցաւ, եւ ստիպուեցանք ժամանակ մը մեծ ծնողներու մօտ՝ Աղեքսանդրիա երթալ:

Յետոյ եկաւ 6 դեկտեմբեր 1975-ը՝ Մեծ շաբաթը, եւ անոր յաջորդած ինքնութեան թուղթերով սպա- նութիւնները: Այդ օրերուն քեռիս՝ ճոն Գալֆայեա- նը, քիչ մնաց սպաննուէր: Չինեալներ Պէյրուսի փողոցներուն մէջ անցարգելներ հաստատած էին, ինքնութեան թուղթերը կը ստուգէին եւ, ըստ հա- մայնքային պատկանելիութեան, մարդիկ կը սպաննէին: Ծոնն ալ կանգնեցուցին: Ան աղաչեց, որ զինք չսպաննեն: Խումբին իսլամ հրամանա- տարը ի վերջոյ ազատ արձակեց զինք: Հայ էր: Այդ փոքր տարբերութիւնը այդ օրը իր կեանքը փրկեց:

Զանի մը շաբաթ ետք սկսան Թել Չաթարի շուրջ կռիւները: Էշրեֆիէի բարձրադիր մեր բնա- կարանին տանիքէն իրիկունները հեռուն կը դի- տէինք կռիւները: Այսօր տարօրինակ կը թուի Նոյ-

Մեր պատշգամբէն տեսած հարպը՝ երեխայի մը աչքերով:

Նիսկ գրել այս նախադասութիւնը: Երեխաներ էինք եւ իրիկունները տանիքէն պատերազմ կը դի- տէինք, բայց այդ ալ կամաց-կամաց սովորական դարձած էր: Պատերազմը կը մտնէր մեր առօրեա- յին մէջ եւ իւրաքանչիւր Նոր փուլի հետ քիչ մը եւս կը փոխէր այն, զոր բնական կը համարէինք:

Հայ համայնքը պատերազմի սկիզբէն փորձեց ուրիշ ճանապարհ մը ընտրել: Որդեգրեց, այսպէս կոչուած, դրական չեզոքութեան քաղաքականու- թիւնը եւ մերժեց միանալ ըրիստոնեայ աջակողմ- եան ճակատին՝ պաղեստինցիներուն եւ ձախա- կողմեան ուժերուն դէմ: Այս պատերազմը մերը չէր: Բայց պատերազմը միշտ չէ, որ կը յարգէ չէ- զոք մնալու որոշումը: Հայկական թաղերուն մէջ կազմուեցան ինքնապաշտպանութեան խումբեր:

Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմի Մարգար Թումայեանի լուսանկարներու արխիւէն:

Անոնց նպատակը պատերազմին մասնակցիլը չէր, այլ՝ հայկական թաղերը պաշտպանելը: Բա- խումբներ եղան, յատկապէս՝ փաղանգաւորներուն հետ, եւ հայ երիտասարդներ ալ ինկան: Զեզոք մնալու համար ալ երբեմն գէնք պետք էր կրել: Պա- տերազմի **աճախալ** (զարմանալի) հակասութիւն- ներէն մէկն էր ասիկա: Դրական չեզոքութեան եւ անոր ետին եղած իմաստութեան մասին առանձին պիտի գրեմ յաջորդ գրութիւններէս մէկուն մէջ:

Պատերազմի առօրեան. ջուրի հերթ՝ Պուրճ Ֆաւուսի մէջ: Լուսանկարը՝ Մարգար Թումայեանի արխիւէն:

Տարիները անցան: Պատերազմն ալ փոխուե- ցաւ: Նոր կողմեր մտան, հին դաշինքներ քանդուե- ցան, Նորերը կազմուեցան: Կային ծանր ամիսներ, կային նաեւ համեմատաբար խաղաղ շրջաններ: Կեանքն ալ հետզհետէ դժուարացաւ: Ջուրը եւ ելեկտրականութիւնը յաճախ կը կտրուէին, ուտե- լիքը, դեղորայքն ու առօրեայ անհրաժեշտ բաները երբեմն կը պակսէին: Կը սորվէինք ունեցածով բաւարարուիլ եւ սպասել: Մենք ալ կը մեծնայինք: Կրակոցին ծայնը այլեւս միշտ չէր վախցներ: Կը սորվէինք՝ ո՛ր ճամբան բաց էր, ո՛րը՝ փակ, ո՛ր թա- ղը կարելի էր երթալ, եւ ուրկէ պետք էր հեռու մնալ: Մեր շուրջը երիտասարդներ գէնք կը կրէին, պա- հակութիւն կ'ընէին, երբեմն ալ չէին վերադառ- նար: Պատերազմը, որ սկիզբը մեծերուն խօսակ- ցութիւնն էր, դարձած էր մեր պատանեկութեան առօրեան:

1980-ի շուրջ էր: Սիմոնիկն ու Կո-ն երբեմն պա- հակութեան կը դրկուէին Արեւմտեան Պէյրուս: Այդ օրերուն Արեւմտեան Պէյրուսն ու Արեւմտեան Հա- յաստանը շփոթողներ ալ կային: Դպրոցէն ետք եր- բեմն միասին ճեմարանի բակը կը նստէինք: Կո-ն «Թռչիպա» **քասեթ** նուագող մը ունէր: Փոլ Պաղ- տատլեանի իր սիրած **քասեթ**-ներէն մէկը կը հա- նէր ու կը դներ: Պահածոյ միս մը կը բաւնայինք: Ծե- մարանի պահակը՝ **ռեհմէթլիք** (ողորմած) Մեղուա- րը, լոյիկ մը շարդեց ու ներսէն կէս շիշ վիսքի բե- րաւ (ինքը արդէն խմելու սկսած էր): Փոլի մեղա- մադոտ ծայրը կը բարձրանար «Թռչիպա»-էն: Կո-ն 14-սոցը մաշած ճիւղէն հանեց, որ հանգիստ նստի. ծայնը քիչ մը եւս բարձրացուց, բաժակը ձեռքը առած՝ մեզի նայելով կ'ըսէր. «Է՛հ, **հարպ** (պատերազմ) է ալկամ: Խմեցէ՛ք»: Կենաց մը կը բարձրացնէինք եւ վայրկեան մը այդ դաժան պա- տերազմին մէջ կը ժպտէինք: Տարիներ ետք միայն հասկցայ, թէ Կո-ին այդ կէս կատակ, կը յոգնած «**հարպ**» որքան բան կը պարունակէր:

Հարպը կ'ապրէինք, բայց նաեւ կը փորձէինք հասկնալ, թէ ի՞նչ կը կատարուէր մեր շուրջը: «Դի.Դի.Սի.»-էն եւ «Ռաաֆ Մոնթ Զարիօ»-էն կը

ՐԱՅՅԻ ԱՐՏԱԼԵՆՍ

Շաբ.ը՝ Էջ 6

ԱՅՆՃԱՐՑԻ ՆԱՀԱՏԱԿ ԳԷՈՐԳ ՀԱՃԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԸ ՈԳԵԿՈՉՈՒԵՑԱԻ ԱՅՆՃԱՐԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Երեքշաբթի, 6 հոկ- տեմբեր 2026-ին ՅՅԴ «Կարմիր Լեռ» կոմիտէի դաստիարակչական-քա- րոզչականին Նախաձեռ- նութեամբ եւ կազմակեր- պութեամբ, Այնճարի ազ- գային Յառաջ-Գալուստ Կիւլպէնկեան քոլեճին եւ Հայ աւետարանական երկրորդական վարժա- րանին մէջ ոգեկոչուեցաւ յիշատակը Այնճարի ար- ժանաւոր զաւակ Գեորգ Հաճեանին, որ 6 տարի առաջ Նոյն օրը հերոսա- բար նահատակուեցաւ Արցախի 44-օրեայ պա- տերազմին Արցախի Վա- րանգաթաղի բարձուն- քին վրայ:

Չոյզ վարժարաննե- րուն մէջ աշակերտները առիթը ունեցան դիտելու ՅՅԴ «Կարմիր Լեռ» կոմի- տէի դաստիարակչական- քարոզչական յանձնա- խումբին կողմէ վաւե- րագրական տեսանիւթ մը, որուն ընդմէջէն անոնք աւելի մօ- տեն ծանօթացան Գեորգ Հաճեանի կեանքին, անոր տարած ազգային եւ մշակութային բեղուն գործունեու- թեան եւ, վերջապէս, անոր նահա- տակութեան:

Ազգային Յառաջ-Գալուստ Կիւ- պէնկեան քոլեճին մէջ կազմակերպիչ յանձնախումբին խօսքը արտասա- նեց ԼԵՄ-ական, 12-րդ կարգի ա- շակերտ Մեղրի Թաւաթեանը, որ ա-շա- կերտներուն ներկայացուց Գեորգ Հաճեանի կեանքն ու գործունեութիւ- նը, անոր նուիրումը հայ երգին, հայ դպրոցին ու հայ մշակոյթին նկատ- մամբ, ինչպէս նաեւ՝ անոր հայրենա- սիրական անկոտրում ոգին:

Յիշեց, որ Գեորգ Հաճեան նաեւ ուսուցիչ եղած է Նոյն վարժարանին մէջ՝ իր գիտելիքն ու տաղանդը փո- խանցելով աշակերտներուն, անոնց մէջ վառ պահելով հայ երգին ու մշա- կոյթին հանդէպ սերն ու մեր ազգա- յին արժէքները պահպանելու կարե- տրութիւնը:

Մեղրի Թաւաթեան նշեց, որ Գեորգ Հաճեան այն սերունդի ներ- կայացուցիչն էր, որ իր գիտելիքն ու տաղանդը ծառայութեան վերածեց: Երգեց, ուսուցանեց, դաստիարակեց, ստեղծագործեց եւ իր կեանքով օրի- նակ հանդիսացաւ՝ մինչեւ այն օրը, երբ Նոյնիսկ իր ամենէն թանկագինը՝ կեանքը, նուիրեց հայրենիքի պաշտ-

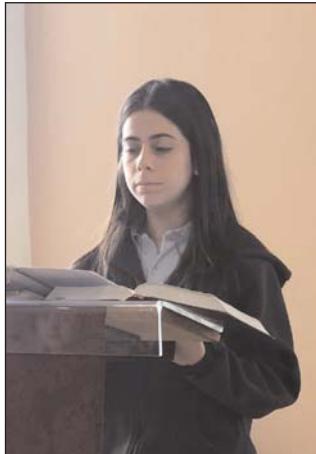

Ան շեշտեց, որ Գեորգ Հաճեանին կեանքն ու նահատակութիւնը նաեւ կարելի էր պատգամ կը փոխանցեն աշակերտներուն, թէ նահատակնե- րու յիշատակը միայն անցեալը յիշե- լը չէ, այլ՝ գիտակցիլ, որ Նոր սերուն- դը եւս ունի պատասխանատուու- թիւն, որուն ընդմէջէն ալ՝ ապագային փոխանցելիք սրբազան ժառանգու- թիւն:

Խօսք առաւ նաեւ տնօրէն Արմէն Թաշճեան, որ լուսարձակի տակ բե- րաւ գիւղի զաւակ, արցախեան նա- հատակ Գեորգ Հաճեանի նկարագ- րային գիծերը, անոր նուիրումը ազ- գին, հայ մշակոյթին, հայրենիքին եւ անոր սրբազան հողին:

Ապա ան կամրջում մը կատարեց մերօրեայ իրավիճակին՝ շեշտելով, որ խաղաղութիւն պիտակին տակ եղած գիշումները, յանձնառուական քաղաքականութիւնը, զորս կը վարէ այսօր Հայաստանի իշխանութիւնը, իսկական վտանգ ու սպառնալիք են, որովհետեւ խաղաղութիւնը պետք չէ ըլլայ ի գին մեր ազգային արժէքնե- րուն, սկզբունքներուն եւ խորհրդա- նիշներուն: Արմէն Թաշճեան դիտել տուաւ, որ խաղաղութիւնը պետք է խարսխուի՝ արդարութեան վրայ, արցախցիներուն տունդարձի իրա- տուքի յարգումին վրայ, մեր ազգա- յին արժէքներու պահպանման վրայ:

Հայ աւետարանական երկրորդա-

պանութեան: Արդարեւ, 6 հոկտեմ- բեր 2020-ին, արցախեան 44-օրեայ պատերազմի ծանր օրերուն, Գեորգ Հաճեան հերոսաբար նահատակուե- ցաւ՝ իր անունը դրոշմելով մեր նորօր- եայ պատմութեան էջերուն:

կան վարժարանին մէջ ձեռնարկի կազմակերպիչ յանձնախումբին խօսքը արտասանեց 11-րդ դասարա- նի աշակերտ Էլենա Ապու Ռոժմելի, որ ըսաւ, թէ հայրենիքը այն է, ինչ որ

Շաբ.ը՝ Էջ 6

ՀԱՐՊ

Շարունակում 5-րդ էջին

լսեինք, «Նահար», «Լ՛Օրիան Լը ժուր» եւ «Ազ-դակ» թերթերուն մէջ կը կարդայինք: Զարպի մա-սին ուրիշ բացատրութիւններ ալ կը լսէի ընտանե-կան այցելութիւններու ժամանակ՝ ընկեր Արոյնց կամ Փափագեաններուն մօտ, ուր հանգուցեալ Լեւոն Պերպերեանն ալ երբեմն ներկայ կ'ըլլար: Ամէն ինչ չէի հասկնար, բայց այդ տարբեր տեսա-կետներէն կամաց-կամաց կը կազմուէր պատե-րագմի մասին պատանեկան պատկերացումս: Ամէն նոր փուլի հետ կը կարծէինք, թէ թերեւս վեր-ջը մօտ էր: Բայց հարպը կը շարունակուէր, իսկ մենք անոր մէջ կը մեծնայինք: Մեր պատանե-կութեան ու երիտասարդութեան տարիներէն շա-տերը այդպէս անցան՝ սպասելով, որ վերջապէս աւարտի: Մինչեւ որ 1989-ին եկաւ Թայէֆի պատ-մական համաձայնութիւնը, որ ճամբայ բացաւ Լի-բանանի քաղաքացիական պատերազմի աւար-տին:

Պործ Զամուտը Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմի օրերուն. Լուսանկարը՝ Մարգար Թումայեանի արխիւէն:

Մինչ մենք կը սպասէինք, որ հարպը վերջանայ, ուրիշ բան մը կամաց-կամաց վերջ կը գտնէր: Մեր ճանչցած գեղեցիկ Պէյրութը կը քանդուէր, իսկ անոր հետ՝ մեր մեծցած կեանքի ձեւը: Զաղաքը օր մը պիտի վերաշինուէր, բայց այդ Պէյրութը այլեւս պիտի չվերահառնար:

1975-ին հարպը հանրակառք մըն էր Այն Ռըմմե-նէի մէջ, որուն մասին մեծերը մտահոգ կը խօսէին: Յետոյ դարձաւ փակ դպրոց, վնասուած տուն ու թեհժիր (**զադթ**), անցարգել ու ինքնութեան թուղթ, դրական չեզոքութիւն, ակումբի պահակութիւն, Նապաա, գէնք կրող տղաք ու Նահատակ ընկեր-ներ: Դարձաւ Նաեւ պահածոյ միս, լոլիկ, վիսքի եւ Փոլ Պաղտատլեանի երգի տակ ժպիտ մը: Կեանքը կը շարունակուէր, բայց սովորականը այլեւս փո-խուած էր:

Եւ յետոյ, մէկիկ-մէկիկ, մենք ալ հեռացանք լի-բանանահայ մեր գաղութէն: Մէկը Ամերիկա, միւսը Քանադա, ուրիշ մը՝ ուրիշ տեղ: Բայց բոլորս չհե-ռացանք: Տարիներ ետք ընկեր Մամիկոնը յիշա-տակի երեկոյ մը կազմակերպեց Լոս Անճելըսի մէջ, պատերազմի տարիներուն ինկած հայ տղոց հա-մար: Սրահին մէջ անոց նկարները շարուած էին՝ մէկը միւսին քով: Երիտասարդ դէմքեր, որոնք մնացած էին այն տարիքին, երբ մենք զիրենք ճանչցած էինք: Անոնք ինկան, մենք ապրեցանք: Իրենց յիշատակը անթառամ:

2015-ին մեր Նահատակ տղոց յուշամատենն ձեռնարկէն տեսարան մը:

Պատերազմը միայն շէկերը չքանդեց ու կեան-քեր չխլեց: Ան ցրուեց Նաեւ մթողջ սերունդ մը: Այն **հարպը**, որ 1975-ին երեխայի մը համար հան-րակառքի մը մասին մեծերուն խօսակցութիւնն էր, տարիներու ընթացքին դարձաւ մեր պատանեկու-թիւնը կլանող եւ շատերուն կեանքը խլող հրէշ մը: Մեզմէ շատերուն մէջ ալ ձգեց վերքեր, որոնք այս կամ այն ձեւով ամբողջ կեանք մը մեզի հետ մնա-ցին:

Էյ վալլահ:

Այս յօդուածաշարքին Նախորդ գրութիւնները
Ա.- Կեիկալիի Տուն Թիւ 54 <https://www.aztagdaily.com/archives/702461>

Բ.- Մեծ Զօրս Մեծ Զին Ռատիոն <https://www.aztagdaily.com/archives/703467>

Գ.- Կիզել Պոլիսն Ու Մեծ Մայրս <https://www.aztagdaily.com/archives/703889>

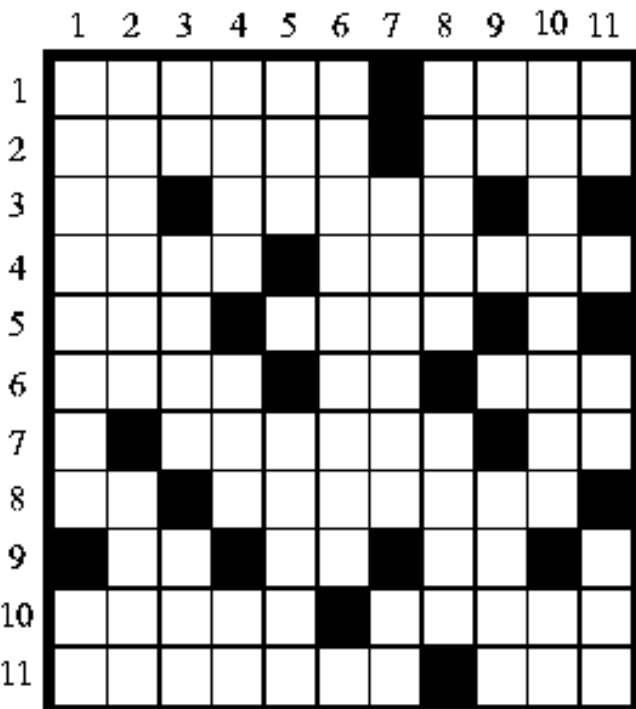
Դ.- Պէյրութ, 70-ականներ <https://www.aztagdaily.com/archives/705183>

Ե.- Տակիքէ տանիք <https://www.aztagdaily.com/archives/705619>

Զ.- Երկու Ապրիլ 24 <https://www.aztagdaily.com/archives/706110>

ԺԱՄԱՆՅ

ԽԱՉԲԱՆ

ՀՈՒՐԶՈՆԱԿԱՆ

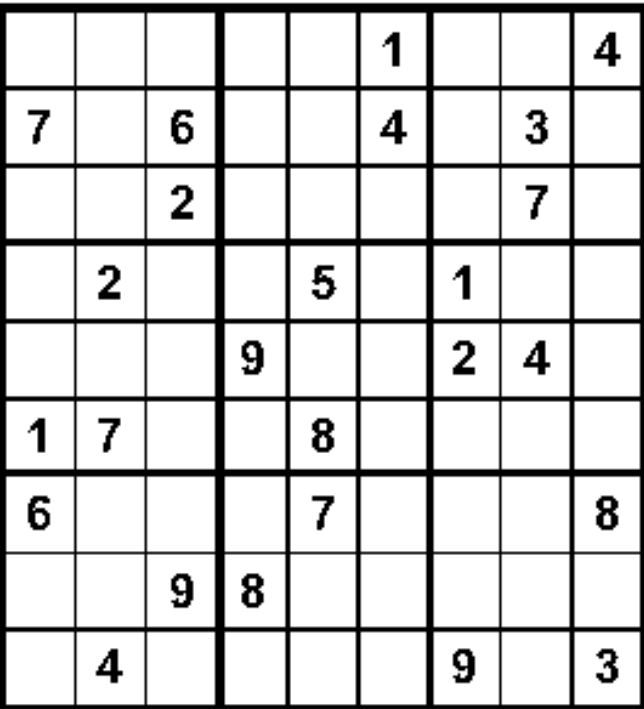
- Տիեզերական Գ. Ժողովին գումարման վայրը - Զանդիսալայ:
- Ամերիկեան երկիր - Զայոց Զ. ամիսը:
- Կրկնուած բաղաձայններ - Ճաղատ:
- Նրբօր - Վրաստանի գետ երէն:
- Մեծ մայր - Լայոսի աղբոյ:
- Արքեպիսկոպոս - Ռեպուբլիկ:
- Թանձրակեղեւ պտուղ - Սուտանի լիճերէն:
- Տափ մը դրացիները - Գէթ թեղադրանք:
- Ձախաւիշ - Լեցուն - Նոյն գիրերը:
- Կարմրամիտ ձուկ - Սեւծովեան Նա ահանգիստ:
- Դուրսի - Ձրային տարածք:

ՈՂՂԱԳԻՅԵԼՅ

- 1871-ին Գանձակ ծնած հայ ազատամարտիկ - Ձախաւիշ:
- Ճոխ, հարուստ - Գալարուն:
- Շակալ բայ - Լեբան աուուերու մասը - Գրաքար՝ հո՛ւ:
- Երկտայրի տապար - Ֆրանսական քաղաք - Ալբուրնէն:
- Անորոշ դերանուն - Պարսոց:
- Վարպետորդի, շատ ճարպիկ:
- Սպիտակաիներ - Դէն:
- Կոլեսակի ուռ - Տերեփուլ:
- Մովսէսի քաղաքներէն - Յիշատակը:
- Մուշեղ Իշխանի երկերէն - Ձախաւիշ:
- Իրեքայաջորդ տառեր - Իտալիոյ գետերէն - Բուռ:

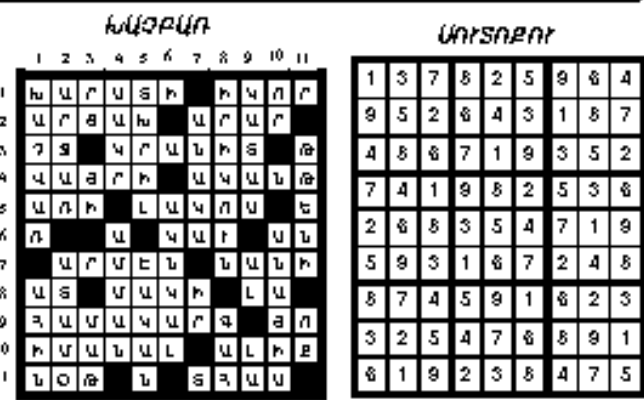
Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՐԱՋԱՐԵԱՆ

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած գծացանց բաղկացած է իւրաքանչիւր 9 լատնական հաշուող 9 բաժիններէ (3x3): Բացառութիւն սկզբունքին կիրառուող իւրաքանչիւր լատնականի մէջ թուանշան մը զետեղել՝ պայման մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ եւ 9 լատնականի մէջ իւրաքանչիւր բաժին ունենայ ձեռն 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան միայն մէկ անգամ գործածուելու պայմանով: Այլ խօսքով՝ ո՛չ մէկ պարագայի պարզութեամբ է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժնին մէջ: Այսինքն համար՝ կարգ մը թուանշաններ իրենց ձգարիտ լատնականներուն մէջ զետեղուած են:

ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՅԻ ԽԱՆԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ

ԹԱՏՐՈՆԻ «ԽԵՆԹԵՐԸ»...

Շարունակում 3-րդ էջին

կ'ընդարձակէ, առաւել եւս հանդիսա-տեսներուն հասանելի նիւթեր կը ներ-կայացնէ, եւ այս փոփոխութիւնը յա-ռաջիկային անպայմանօրէն պիտի ու-նենայ իր դրական անդրադարձն ու լի-բանանահայ թատրոնին պիտի տայ նոր եռանդ:

Վերջապէս, «Գ. Իփեկեան»-ի նոր ներկայացումին յաջողութիւն մաղթե-լէն անդին՝ կ'արժէ անպայմանօրէն զնահատել ընդհանրապէս թատրոնի եւ ի մասնաւորի Զամագայիկի թատե-րախումբի բոլոր «խենթեր»-ը, որոնք

նուիրումով եւ մեծ զոհողութիւններով իրենց դերը կը կատարեն՝ հակառակ բազմատեսակ տագնապներուն: Այո՛, «խենթեր» են, որովհետեւ երբեմն մէկ, երկու կամ երեք ներկայացումներու համար օրեր հինգ-վեց ժամ փորձ կը կատարեն, ներկայացումներէն երկու-երեք շաբաթ առաջ կ'անջատուին առօրեայէն եւ մուտք կը գործեն թա-տերասրահ, ամէն օր, ժամեր, ինչպէս Նաեւ կեանքի դժուարութիւնները կ'անտեսեն, որպէսզի բեմին լոյսերը վառած պահեն, եւ վարագոյրը բաց մնայ...

ԱՅՆՃԱՐՑԻ ՆԱՀԱՏԱԿ...

Շարունակում 5-րդ էջին

ժողովուրդ մը կը պահէ իր հոգիին մէջ՝ իր Եզդուով, մշակոյթով, յիշողու-թեամբ, պատմութեամբ եւ սերունդ-ներուն փոխանցուած պատասխա-նատուութեամբ:

Իր խօսքը աշակերտներուն ուղղե-լով՝ Էլենա Ապու Ռոժէլի ըսաւ, թէ այսօր մենք պարտաւոր ենք սորվելու մեր պատմութիւնը՝ գիտակցելով, որ հայրենիքը միայն զգացումով չի պահպանուիր, այլ՝ գիտութեամբ, կազմակերպութեամբ, միաս-

նականութեամբ, աշխատանքով եւ մանաւանդ պետական մտածողու-թեամբ ու տեսլականով:

Աւարտին վարժարանի տնօրէն վերապատուելի Յակոբ Ագապաշարեան իր պատգամը ուղղեց աշա-կերտներուն՝ շեշտելով, որ հայրենի-քի պաշտպանութիւնը կը սկսի փո-խադարձ սիրով ու միասնականու-թեան ոգիով, ինչ որ թոյլ չի տար, որ թշնամին թափանցէ մեր հաւաքա-կանութեան ամուր շարքերէն ներս:

Զայ աւետարանական երկրորդական վարժարան

Ազգային Յառաջ-Գալուստ Կիւլպէնկեան քոլեճ

ՕՐԱՏԵՏՐ

9 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

●1808.- Վախճանում Դանիէ Ա. Սուրմառեցի Ամենայն հայոց կաթողիկոսին, Երեսնակի մէջ: Մնած էր Սուրմառի (թուականը անյայտ): 1797-էն 1799 Ռումելիի առաջնորդն էր, 1799-էն 1800՝ Պոլսոյ պատրիարք: Կաթողի-կոս ընտրուելէն ետք, մինչեւ Էջմիածին հասնիլը աթոռը գրաւեց Դաւիթ Ե. Ենեգէթցի: Կաթողիկոս օծուեցաւ Բագրեւանդի մէջ: 1802-ին բռնութեամբ Էջմիածին տարուելով կալանաւորուեցաւ, իսկ 1804-ին Իրանի շահին հրամանով Մարաղա աքսորուեցաւ: 1807-ին շահը գա-հընկեց ըրաւ Դաւիթ Ե. Ենեգէթցին եւ գահ բարձրացուց Դանիէ Ա. Սուրմառեցին:

●1873.- Խրիմեան Զայրիկ կը հրաժարի Պոլսոյ պատրիարքական աթոռէն:

●1954.- Շունուղ դերասանուհի եւ բեմադրիչ Թամար Յովհաննիսեանի, Երե-ւանի մէջ:

●1956.- Մահ իմաստասեր, մանկավարժ, երաժշտագետ, խմբավար եւ հոգե-բան Շահան Պերպերեանի, Փարիզի մէջ: Մնած էր 1891-ին, Պոլիս:

●1979.- Մահ դերասան եւ ամուսնոջ Սուրեն Բոջարեանի, Մոսկուայի մէջ: Մնած էր 1904-ին, Թիֆլիս:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲԻՆ ՀԵՏ ԻՐ ՎԵՐՋԻՆ ՄՐՅՈՒՄԻՆ՝ ՄԵՍՍԻ ՅՈՒՉԵՅ ԲՈԼՈՐԸ

Արժանթինի ֆուբայոլի ազգային խումբը բարեկամական մրցում մը կազմակերպած էր՝ պաշտօնապես հրաժեշտի մրցում ըլլալու համար Լիոնել Մեսսիի համար:

Պենինի դէմ այս մրցումը եղաւ «Կալա» ելոյթ մը, որուն ընթացքին Մեսսի գեղեցիկ պատմութեան վերջին էջը գրեց ոսկի տառերով՝ նշանակելով փենալթի մը եւ կատարելով 2 էսիսթ, փակելով ասպարեզ մը, որ երկու տասնամեակ փայլած է ամեն մակարդակի վրայ:

Պուենոս Այրեսի մէջ 85 հազար հանդիսատեսի ներկայութեան, սուփըրսթար Մեսսի 21 տարուան ընթացքին 126 կոլ նշանակած էր ազգային խումբին շապիկով, ձեռք ձգած Մոնտիալի տիտղոս (2022-ին) եւ երկու «Զոփա Ամերիքա»-ի տիտղոս:

«Հայարտութեան աղբիւր մըն էր ինծի համար այս շապիկը կրելը աւելի քան 20 տարի: Ես բնաւ չդադրեցայ պայքարելէ, բնաւ ճակտի ջրտինքս չզլացայ: Միշտ կ'ուզէի շարունակել, որովհետեւ Արժանթինի համար խաղալը ամենէն գեղեցիկ բանն է, որ կրնայ ըլլալ ռեւէ մէկուն համար», ըսաւ Մեսսի:

Իր խմբակիցները (մեծամասնութեամբ՝ արցունքներով, մարզական կազմին եւ անշուշտ համակիրներուն հետ, ծափահարեցին մրցումի աւարտին:

«Բոլորին պիտի կարօտնամ: Հիմա ձեր կողքին պիտի ըլլամ քաջալերելու Արժանթինի ազգային

խումբը եւ այն տղոց, որոնք ինծի պիտի յաջորդեն: Երբ միասին ըլլանք, բոլորն աւելի զօրաւոր կ'ըլլանք եւ կրնանք ամեն դժուարութիւն յաղթահարել: Դժուար ժամանակ պիտի գայ, որովհետեւ ինչ որ իրագործեցինք, դիւրին պիտի չըլլայ կրկնելը», ըսաւ Մեսսի:

ԱԶԳԵՐՈՒ ԼԻԿԱ

12 ՕՐՈՒՄՆ ՄՐՅՈՒՄՆԵՐԷ ԵՏՔ ՄՊԱՆԻԱ ՄՆԱՅ ԱՆՅԱԳԹ, ՄԻՆՉ ՔԷՅՆ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՅ ՆՇԱՆԱԿԵԼ...

Եւրոպայի մէջ, վերջին 12 օրերուն, ազգային խումբերը 4 հանգրուանի վրայ մրցումներ կատարեցին Ազգերու լիկայի մրցաշարքին գծով:

Աշխարհի եւ Եւրոպայի ախոյեան Սպանիա 4 մրցումներէ ետք մնաց անյաղթ՝ պահելով իր 2,5 տարուան անյաղթ կարգավիճակը:

Իր վերջին մրցումին, Սպանիա պետք ունեցած էր Արսենալի միջնապահ Միքել Մերիսոյի երկու կոլերուն (67-րդ եւ 88-րդ վայրկեանին)՝ յաղթելու համար Խրուաթիոյ:

Միւս կողմէ, Անգլիա 3-0 արդիւնքով յաղթած էր Չեխիոյ, շնորհիւ Յերի Զելիսի տուպլին: Զելիսի համար ասիկա ազգային խումբին հետ 125-րդ ելոյթն էր, թիւ մը, որ տարիներէ ի վեր մրցանիշ էր պատմական բերդապահ Փիթըր Շիլըքնի:

Զելյ 6 հոկտեմբեր 2026-ին հաւասարեցաւ Փիթըր Շիլըքնի 1990-ի մրցանիշին: Շիլըքն 1990-ի Մոնտիալի 3-րդ դիրքի մրցումին (Իտալիոյ դէմ) կատարած

էր իր վերջին ելոյթը (թիւ 125)՝ Անգլիոյ ազգային խումբին շապիկով: Շիլըքն 40 տարեկան էր Մոնտիալին ընթացքին: Զելյ այժմ 33 տարեկան է եւ ըստ իր այժմու մակարդակին ան պետք է առնուազն երկու տարի եւս Անգլիոյ հետ մասնակցի մրցումներու՝ բարելաւելով իր մրցանիշը: Զելիսի մրցանիշը իսկ չ'աւարտիր: Պալոն տ'օրի թեկնածու անգլիացի ֆուբայոլիստը 2 կոլեր նշանակելէ ետք Չեխիոյ դէմ, կոլերու իր հաշիւը հասցուց 91-ի՝ աւելի եւս հեռանալով Ռեյն Բունդի 53 կոլերէն: Ռուսի 120 մրցումներու ըն-

թացքին 53 կոլեր նշանակած էր: Զելյ իր 125-րդ ելոյթին 91-ի հասաւ:

Զելիսի մասին բոլորը գովասանքի խօսքեր կ'ըսեն, իր ակումբէն՝ գերմանական Պայերն Մինխիխեն մինչեւ ազգային խումբի խմբակիցները:

Նոյնիսկ ազգային խումբի գերմանացի մարզիչ Թոմաս Թուխէն այլեւս չի գտներ յարմար ածական մը բացատրելու ոչ միայն անոր որակը կամ կարելորդութիւնը որեւէ խումբի մը համար: Ռեյա Մատրիտի միջնապահ Ճուստ Պելլիսկիամ մինչեւ իսկ համարձակութիւն ուներ զինք կոչելու «Անգլիոյ ազգային խումբի պատմութեան լաւագոյն մարզիկ»-ը:

Վերադառնալով Ազգերու լիկայի 12 օրերուն տեղի ունեցած մրցումներուն, պետք է ըսել, որ Ա. կարգի խումբերէն միայն Սպանիան եւ Փորթուգալը կըրցաւ իր 4 մրցումներուն ալ յաղթել: Ամենէն ծախող խումբերէն էին Թուրքիա, Սերպիա եւ Չեխիա, որոնք 4 պարտութիւններ կրեցին:

Նոր մարզիչներով «օժտուած» Իտալիա եւ Նետերլանտներ բաւական լաւ արդիւնքներ սկսան ձեռք ձգել Ֆրանսայի կողքին, մինչ Գերմանիա եւ Պելճիքա տակաւին աշխատանքի երկար ճամբայ ունին:

Բ. կարգի խումբերէն միայն Չուիցերիա ձեռք ձգած է առաւելագոյն 12 կետերը, մինչ Մակեդոնիա եւ Ռումանիա ըստ երեւոյթին Գ. կարգ պիտի իջնեն:

Գ. կարգի խումբերը քիչ մը աւելի հաւասարակշռուած կրնան ըլլալ, եւ խումբ մը չկայ, որ ամբողջական կետեր կրցած է հաւաքել:

Բ. խմբակին մաս կազմող Հայաստան իր կարելին ըրաւ եւ 2 պարտութիւններու կողքին կրցաւ 1 յաղթանակ եւ 1 հաւասարութիւն արձանագրել:

Նոյեմբերի 2 մրցումներուն 2 յաղթանակներ կըրնան օգնել, որ Հայաստան բարձրանայ Բ. կարգ:

Երբ աւագ մարզիչ Եղիշէ Մելիքեան առաջին մըրցումներուն կը պատրաստուէր, արդէն իսկ 9 բացականեր ուներ: Մրցումներու ընթացքին տեղ մը հասաւ, որ ան 14 բացականեր ուներ եւ մեծամասնութեամբ անփորձ մարզիկներով սկսած էր կատարել այդ մրցումները: Քաջալերելի բան մըն էր տեսնել, որ 21-22 տարեկան տղաք կը պայքարին ազգային խումբի շապիկին համար՝ տալով իրենց առաւելագոյնը:

«2027-Ի ԱՄԱՎԱՐԿԸ ՈՐԵՒԷ . . . »

Շարունակուած Ա. Էջէն

Ան ըսաւ, որ գիներուն վրայ ազդող կարգ մը գործօնները, ինչպէս՝ քարիւղի համաշխարհային գիներու աճը, կառավարութեան վերահսկողութենէն դուրս են, սակայն այդ մէկը կառավարութիւնը չ'ազատեր քաղաքացիներու նկատմամբ իր ունեցած պատասխանատուութենէն եւ պարտականութիւններէն:

Կարգապետը նշեց, որ լիբանանեան տնտեսութիւնը, տարիներով անկում կրելէ ետք, անցեալ տարի 4,2 առ հարիւր աճ արձանագրեց, ինչ որ վերականգնման առիթ էր ատոր վրայ զարգացնելու կարելիութիւն ստեղծեց, սակայն Լիբանանի պարտադրուած պատերազմը կանգնեցուց այդ հոլովոյթը եւ տնտեսութիւնը դէպի ետ տարաւ: Ան յայտնեց, որ այս տարուան համար նախատեսւած տնտեսական անկումի համեմատութիւնը 6,4 առ հարիւրի կը հասնի:

Ան ընդգծեց ելեկտրածին շարժակներու որոշ սեփականատերերու, վաճառականներու եւ ներածողներու կողմէ քաղաքացիներու հաշուոյն՝ ըլլայ այդ անհիմն գիներու բարձրացման, թէ լրացուցիչ վճարումներու սահմանման միջոցով ապօրինի շափ ապահովելու նպատակով չարաշահումէն խուսափելու անհրաժեշտութիւնը:

Ան հաստատեց, որ ներածման կամ փոխադրման ծախսերու որեւէ նուազում պետք է արտացոլայ ապրանքներու եւ ծառայութիւններու գիներուն վրայ՝ մերժելով ծախսերու կրճատումէն ետք գիներու բարձր մակարդակի պահպանումը:

Անդրադառնալով 2027 թուականի պետական ամավարկի ծրագիրին՝ Սալամ յայտնեց, որ շուրջ 7 միլիարդ տոլարի յաւելումը կը բարելաւէ պետու-

թեան իր ծրագիրներն ու ծառայութիւնները ֆինանսաւորելու կարողութիւնը, սակայն քաղաքացիներու արդար բոլոր կարիքներուն բաւարարման համար յաւելեալ զոււար չ'ապահովէր:

Ան ըսաւ, որ պետական պաշտօնեաները, գինւորականներն ու ուսուցիչները իրաւունք ունին արժանապատիւ կեանք ապրելու եւ ստանալու իրենց իմմական կարիքները բաւարարող աշխատավարձ:

Սալամ յայտարարեց, թէ ամավարկին մէջ առողջապահութեան նախարարութեան յատկացումները ներկային հետ համեմատած շուրջ 16 առ հարիւրով աւելի են:

Կարգապետը շեշտեց, որ կառավարութիւնը յանձնառու է պաշտպանելու արժոյթի կայունութիւնն ու քաղաքացիներու գնողունակութիւնը՝ ընդգծելով, որ կառավարութիւնը պիտի չծախսէ գումար մը, որ չունի, եւ պիտի աշխատի բարելաւել եկամուտներու օգտագործումը եւ զանոնք ուղղել քաղաքացիները հետաքրքրող առաջնահերթութիւններու:

Ինչ կը վերաբերի տուրքերուն, Սալամ վստահեցուց, որ 2027 տարուան ամավարկը, հակառակ շրջանառուող տարածայնութիւններուն, որեւէ նոր տուրք պիտի չպարունակէ՝ բացատրելով, որ փոփոխութիւնները կը սահմանափակուին որոշ վճարումներով, որոնք տակաւին կը հաշուարկուին հին փոխաբծեցներու համաձայն:

Ան նաեւ ըսաւ, որ յաւելեալ արժեքի նոր տուրք պիտի չըլլայ, այլ պարզապէս անիկա պիտի գանձուի գայն չկճարող ընկերութիւններէն:

ԸՄԲԸՍՍԱՐՏ

- ԵՌՌԻԿ ՄԻԽԻԹԱՐԵԱՆ ԵՒ ԷՐԻԿ ՏԷՐ ՄԱԹԵՒՈՍԵԱՆ ՇԱՀԵՑԱՆ ՈՍԿԻ ՄԵՏԱԼՆԵՐ - ԽԱԹԻՊ ՊՐՈՆՉ ՄԵՏԱԼ ՇԱՀԵՑԱԻ

Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարարի անուան ըմբշամարտի միջազգային բաժակի մրցաշարք տեղի ունեցաւ Ռուսիոյ Թուլա շրջանին մէջ:

Մրցաշարքին մասնակցեցան 121 բանակային մարզիկներ 14 երկիրներէ՝ Հայաստանէն, Ռուսիայէն, Իրանէն, Լիբանանէն, Պիւռնոսիայէն, Հիւսիսային Զորայեւ, Մոնկոլիայէն, Ալճերիայէն, Պրագիէն, Սուրիայէն, Նիկերէն, Յորդանանէն, Թունիզէն եւ Սրի Լանքայէն:

Տեղի ունեցան ազատ ոճի եւ յունահռոմեական ոճի ըմբշամարտի մըրցաշարքեր՝ ողիմպիականի կշիռի կարգերով:

Հայաստան երկու ոսկի մետալ նուաճեց, երկուքն ալ՝ յունահռոմեական ըմբշամարտին մէջ:

18 տարեկան Եւրիկ Միխիթարեան մինչեւ 67 կշիռի մրցումներուն կըրցաւ առաջին դիրքը գրաւել՝ յաղթելէ

ետք ալճերիացի Ֆայսալ Պենֆրեճին:

20 տարեկան Եթիկ Տեր Մաթեոսեան աւարտականին յաղթեց Պիւրնոսիոյ ներկայացուցիչ Կելա Նալիվքային՝ մինչեւ 97 կշիռի կարգի մրցումներուն:

Ազատ ոճի 97 կշիռի կարգի պրոնկէ մետալակիր դարձաւ լիբանանեան բանակի անդամ Իպրահիմ Մագիար հաթիպ:

Պետք է նշել, որ Ռուսիա կրցած էր ընդհանուր խմբային հաշիւներով 15 մետալներ նուաճել:

ԸՄԲԸՍՍԱՐՏ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՔԱԿԱՆԸ ՊԱՏՐԱՍՏ Է

Հայաստանի յունահռոմեական ըմբշամարտի հաւաքականը յայտնեց, որ իր մասնակցութիւնը պիտի բերէ 2026-ի աշխարհի ախոյեանութեան՝ մասնակցելով բոլոր 10 կշիռներու կարգերուն:

Ստորեւ՝ հաւաքականի անդամները.

55 կշ - Նորայր Ախոյեան
60 կշ - Սուրեն Աղաջանեան
63 կշ - Կարեն Ասլանեան
67 կշ - Սլաւիկ Գալստեան
72 կշ - Աշոտ Խաչատրեան
77 կշ - Մալխաս Ամոյեան
82 կշ - Սամուէլ Գրիգորեան
87 կշ - Գեորգ Թադեոսեան
97 կշ - Հայկ Խոյեան
130 կշ - Ռազմիկ Զուրդեան

Հայաստանի հաւաքականի գլխաւոր մարզիկներէն մէկն է Մալխաս Ամոյեան: Ան աշխարհի ախոյեանու-

թեան տիտղոսին համար կը պայքարի Սլաւիկ Գալստեանի, Կարեն Ասլանեանի եւ Նորայր Ախոյեանի կողքին: Պետք է նշենք, որ աշխարհի ախոյեանութեան պիտի մասնակցին նաեւ հայազգի բանի մը ըմբիշներ, որոնք կը ներկայացունեն այլ ազգային հաւաքականներ:

Օրինակ՝ 55 կշիռի մրցումներուն Կորին Սաղոադեան Ուքրանիոյ հաւաքականին մաս կը կազմէ, 67 կշ կշիռի

ԹԵՆԻՍ

ՉԱՐԱՅԵՒԱ ԴՈՒՐՍ ՄՆԱՅ ՓԵՔԻՆԻ ՄՐՅԱՇԱՐՔԷՆ

Հայաստանը ներկայացնող թենիսիւմըն Ալիւա Չարայեա Փեքինի թենիսի բաց մրցաշարքին իր ելոյթները աւարտեց՝ դուրս մնալով 1/8-րդ հանգրուանէն:

Դ. հանգրուանի իր մրցումին, աշխարհի թիւ 118-րդ թենիսիւմըն Չարայեան պարտութիւն կրեց չինացի Զինուէն Ժենկիի մը մրցումին՝ 2 ժամ 14 վայրկեան պայքարէ ետք:

Թիւ 54 թենիսիւմըն Ժենկ 6-1 արդիւնքով յաղթելէ ետք առաջին սեթը, Բ. սեթին զիջեցաւ 6-2 արդիւնքով, ուր Չարայեան բարձր մակարդակի ելոյթ ունեցաւ, բայց երրորդ եւ վերջին սեթին ան կորսնցուց իր սերվիւքը եւ պրէյք փոյնթով կորսնցուց մրցումը 6-4 արդիւնքով:

Հակառակ պարտութեան, Փեքինի մրցաշարքը անմոռանալի եղաւ Չարայեայի համար, մանաւանդ երբ Բ. հանգրուանին ան յաղթած էր թիւ 1 թենիսիւմըն Էլենա Ռիպաքինային՝ 3-6, 6-4 եւ 6-3 արդիւնքով:

Այս յաղթանակով Չարայեա պատմութեան մտաւ՝ դառնալով ամենէն ցած դասուած թենիսիւմընը, որ կը յաղթէր թիւ 1 թենիսիւմընին:

Այս յաղթանակէն ետք, թիւ 118 դասուած Չարայեան դուրս ձգած էր նաեւ բրիտանացի Սոնայ Զարքալը, եւ առաջին անգամ ըլլալով բարձր միջազգային մրցաշարքի մը գծով 3 յաղթանակ տօնած: Այս կետը անշուշտ շատ կարեւոր է Չարայեայի ընդհանուր դասաւորման դիրքին բարելաւումին համար, եւ կը սպասուի, որ ան առաջին անգամ ըլլալով դասուի լաւագոյն 100-ի շարքին:

ԹՐԱՄՓ. «ՈՒԻԹՔՈՑ ՆԵՐԿԱՅԻՍ ԻՐԱՆԻ ՀԵՏ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ . . .»

Շարունակում Ա. Էջնի

Իրանի արտաքին գործոց նախարարության բանբեր Իսմայիլ Պադայի՝ պատասխանելով Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մարքո Ռուպիոյի այն յայտարարութեան, թէ Իրան քանի մը անգամ կորսնցուցած է համաձայնութիւն գոյացնելու առիթը, նշեց. «Պատմական իրողութիւններու աղաւաղումը չի կրնար հասարակական կարծիքի միտքէն ջնջել Միացեալ Նահանգներու իրերայաջորդ խոստըմ-նադրութիւնը»:

Պադայի շրջանին մէջ անվտանգութեան բացակայութիւնն ու Միացեալ Նահանգներու եւ աշխարհի վրայ անոր տնտեսական հետեւանքներուն համար պատասխանատու նկատեց Միացեալ Նահանգները՝ անեցնելով. «Ուրիշները մեղադրելով եւ տատանելով չեն կրնար թաքցնել ամերիկեան եւ համաշխարհային հասարակական կարծիքի պահանջները՝ պատասխանատուութեան ենթարկելու անօրինական պատե-րագւմի եւ կատարուած յանցագործութիւններու պա-տասխանատուները»:

Անդրադառնալով Իրան-Միացեալ Նահանգներ բանակցութիւններու վերջին զարգացումներուն՝ Իրա-նի արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը նշեց. «Բոլոր ճակատներուն վրայ պարտադրուած պատերազմին վերջ տալու, Պարսից ծոցի շրջանին ու Զորմուզի նեղուցին մէջ անվտանգութեան վերա-կանգնման համար Իրանի նկատումներն ու պայման-ները յստակ եւ վճռական կերպով ներկայացուեցաւ, եւ հսկառակորդ կողմին առաջարկներուն վերաբեր-եալ անհրաժեշտ պատասխանը պիտի տրուի միջ-նորդներու ճամբով»:

«Իրանի եւ Ամերիկայի միջեւ միջնորդներու ճամբով նամակներու փոխանակում տեղի կ'ունենայ», ըսաւ ան:

«Զորմուզի նեղուցին մէջ նաւարկութեան անվտանգութիւնը, որ դժբախտաբար Ամերիկայի վարմունքին պատճառով վնասուեցաւ, որեւէ այլ կողմէ անելի Իրա-նի համար կարելոր է: Ուստի, Իրան ջանք չինայեց Զորմուզի նեղուցին մէջ անվտանգութեան վերա-կանգնման համար խորհրդակցելու Օմանի հետ՝ նկա-տի ունենալով, որ վերջինս ջրային այս միջանցքին վրայ գտնուող ծովագերեայ միւս երկիրն է», յայտնեց Պադայի:

«Իրանի եւ Օմանի միջեւ խորհրդակցութեան հոլո-վոյթը լաւ ձեւով ընթացաւ, եւ երկու կողմերը Զորմուզի նեղուցէն դուրս գալու եւ դէպի նեղուց անվտանգ միջանցքներու աշխարհագրական տուեալներու շուրջ համաձայնութիւն գոյացուցին, ինչպէս նաեւ փո-խըմբռնում յառաջացուցին առնչակից միջազգային հեղինակութեան մակարդակի վրայ այս հարցը ներ-կայացնելու ձեւին շուրջ, ինչ որ Աստուծոյ կամբով շու-տով տեղի պիտի ունենայ», ըսաւ Իրանի արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը:

Պատասխանելով Իրանի՝ Օմանի եւ Արաբական ծոցի միացեալ երկիրներուն հետ ժողովի գումարման կարելիութեան շուրջ հարցումի մը, Պադայի յայտնեց. «Իրանը պիտի շարունակէ շրջանի պետութիւններուն միջեւ վստահութեան ամրապնդման ու հաղորդակ-ցութեան իր քննարկը»:

«Հայրենիքի պահապանները վճռական ու հաս-տատ են դիւանագիտութեան ու պատերազմի դաշտե-րուն վրայ, կողը-կողքի պաշտպանելու իրանցի ժողո-

վուրդը եւ երաշխաւորելու մեր ազգային պետութեան շահերն ու անվտանգութիւնը», ըսաւ ան:

Ամերիկացի պաշտօնատար մը ամերիկեան «Էս.Պի.Սի.» պատկերասփիւռի կայանին յայտնեց, որ Թրամփ ազգային անվտանգութեան խումբին հետ քըն-նարկած է յառաջիկայ շաբաթներու ընթացքին Իրանի դէմ գործողութիւնները շարունակելու հաւանականու-թիւնը եւ միջանկեալ ընտրութիւններէն առաջ անոր դէմ հարուածներ շղթայագերծելու ընտրանքը:

Ըստ ամերիկացի պաշտօնատարներու, խումբը Իրանի եւ Խուսիներու նկատմամբ Ուաշինկթընի ռազ-մավարութիւնը քննարկած են:

Ամերիկացի պաշտօնատար մը պատկերասփիւռի կայանին յայտնած է, որ ամերիկեան վարչակազմը կը ջանալ Իրանի հետ հասնիլ համաձայնութեան մը, որ կը կարգաւորէ խորջային հարցերը, Ներառեալ հիւ-լէական ծրագիրը, որ Միացեալ Նահանգներն ու Իրա-նը այս ամիս Նիւ Եորքի մէջ անուղղակի բանակցու-թիւններու ճամբով քննարկած են:

Ամերիկեան վարչակազմէն աղբիւրներ «Էս.Պի.Սի.»-ին նշած են, որ Սպիտակ տունը Փեյթա-կոնէն պահանջած է ամերիկեան միջանկեալ ընտրու-թիւններէն առաջ իրանեան թիրախներու հարուած-ման ընտրանքներ մշակել:

Ըստ «Ուոլ Սթրիթ Ճըռնըլ» օրաթերթին, ներքին քննարկումները տակաւին կը շարունակուին Նպա-տակային հարուածներու ծաւալի եւ այն հարցի շուրջ, թէ արդեօք վարչակազմը իրողապէս այդ քայլին պի-տի դիմէ՞:

Ամերիկացի պաշտօնատարներ «Աքսիոս»-ին յայտնեցին, որ Փեյթապկոնը ամերիկեան բանակի կեդ-րոնական հրամանատարութեան ցուցմունք տուած է Իրանի մէջ գործողութիւններու վերականգնման պատրաստութիւնները աւարտելու՝ անեցնելով, որ այդ գործողութիւնները կրնան ներառել ուժանիւթ, ենթակառուցային եւ հիւլէական կառոյցներու թիրա-խաւորում:

ՔԱՆԼԱՍ. «ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ. . .»

Շարունակում Ա. Էջնի

Ան շնորհակալութիւն յայտնեց Եւրոպական Միու-թեան Լիբանանի տրամադրուած մարդասիրական օգնութեան համար՝ միեւնոյն ժամանակ ընդգծելով պետութեան երկարաժամկէտ եւրոպական աջակ-ցութեան անհրաժեշտութիւնը՝ աներուած տարածք-ներու վերականգնման աշխատանքներուն ձեռնար-կելու համար:

Քալլաս իր կարգին յայտարարեց. «Եւրոպական Միութիւնը պատրաստ է Լիբանանին, մասնաւորա-բար բանակին, ներքին ապահովութեան ուժերուն եւ ընկերային ու մարդասիրական ոլորտներով զբաղող ղոյմներուն անհրաժեշտ օժանդակութիւնները տրա-մադրելու»:

Եւրոպական Միութեան արտաքին քաղաքակա-նութեան յանձնակատարը Լիբանանի արտաքին գործոց նախարար Եուսէֆ Ռաժժիի հետ հանդիպու-մի ընթացքին ալ յայտնեց. «Լիբանան պէտք է իր բո-լոր հողերուն վերահսկէ. Զոգպալլան զինաթափէ, եւ Լիբանանի անվտանգութիւնը կապուած է Սուրիոյ մէջ փոխանցման հոլովոյթին»:

«Հարաւային Լիբանանի մէջ անվտանգութեան ու կայունութեան պահպանման համար պէտք է միջազ-գային ներկայութիւն ըլլայ, եւ ձեւաչափի վերաբեր-եալ բանակցութիւնները ընթացքի մէջ են», նշեց ան:

Քալլաս նաեւ հանդիպումներ ունեցաւ խորհրդա-րանի նախագահ Նեպիի Պըրրիի եւ վարչապետ Նաուաֆ Սալամիի հետ:

ՓԻԿԸԹ. «ՀԸՁՊԱՆԼԼԱՆ . . .»

Շարունակում Ա. Էջնի

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախա-րարութեան բանբերը յայտնեց, որ իր երկիրը, լիբանա-նեան օրինական կառավարութեան հարաւային շրջան-ներու վերակառուցման կարողութեան աջակցելուն զուգահեռ, պիտի շարունակէ պատժամիջոցներու ճամբով Զոգպալլայի եկամուտներու խեղուումը խստացնել:

«Զոգպալլան Լիբանանին միայն տառապանք բե-րաւ», նշեց Փիկըթ՝ գայն ամբաստանելով Թեհրանի փո-խարէն պատերազմ մը մղելու յանցանքով, որ միլիա-ռաւոր տոլարներու վնասներու պատճառ դարձաւ:

«Նոյնիսկ եթէ այդ ենթադրեալ ելեմտական օժանդակութիւնները ճշմարտութիւն են, անոնք վնասներու ծաւալը դարմանելու համար բաւարար պիտի չըլլան», անեցուց բանբերը:

Փիկըթ եզրափակեց, որ Զոգպալլան, Միացեալ Նա-հանգներու նախագահ Տակըլտ Թրամփի վարչակազ-մին օրով. «պիտի չկարենայ ինքզինք վերագտնել կամ իր ահաբեկչական ենթակառոյցը վերակառուցել»:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

Շարունակում 2-րդ Էջնի

● ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՅԱՆԳՆԵՐՈՒ արտա-քին գործոց նախարարութեան բանբե-րը «Նիտա Ուաթան» օրաթերթին. «Զոգ-պալլայի Իրանէն միլիոնաւոր տոլար-ներ ստացած ըլլալու պնդումները իրա-կանութեան չեն համապատասխաներ»:

● ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՅԱՆԳՆԵՐՈՒ ար-տաքին գործոց նախարարութեան բանբերը «Նիտա Ուաթան» օրաթեր-թին. «Կը շարունակենք հարաւային Լիբանանի վերաշինութեան համար լիբանանեան կառավարութեան աջակցիլ, ինչպէս նաեւ պիտի շարու-նակենք պատժամիջոցներու միջոցով Զոգպալլան ֆինանսապէս խեղդել»:

● ԱՊԱՅՆՎԱԿԱՆ աղբիւր մը «Ասաս»-ին. «Գլխաւոր առաջնահերթու-թիւնը համակցութեան եւ ներքին միանակաւորութեան պահպանումն է, սաղրանքի մէջ ներքաշուելէ խուսափիլը եւ անոր զուգահեռ աշխարհին հասկցը-նելը, թէ Իսրայէլ բոլոր համաձայնագիր-ները կը խախտէ ու անսահմանափակ կերպով կը քանդէ, եւ միջազգային ճըն-շումը պէտք է Նախ եւ առաջ կեդրոնա-նայ գայն հեռանալու մղելուն վրայ, որ-պէսզի բանակը կարենայ իր պարտա-կանութիւնները կատարել»:

● ԱՊԱՅՆՎԱԿԱՆ աղբիւր մը «Ասաս»-ին. «Մասնաւորաբար ամերի-կացիներուն հետ մեր հանդիպումնե-րուն ընթացքին կը փորձենք յստակացը-նել պատկերը, թէ իսրայէլացին է բա-նակին տեղակայման առաջին խոչըն-դոտը, եւ ոչ միայն այդ, այլ կան զին-ուորական իրավիճակէն դուրս գործօն-ներ, որոնք բանակին կը խոչընդոտեն եւ չեն արտօներ, որ իր պարտականու-թիւնները կատարէ»:

● ԸԱՂԱՔԱԿԱՆ բարձրաստիճան աղբիւր մը «Ափապար» օրաթերթին. «Բանակի հրամանատարութիւնը կ'ենթարկուի լիբանանեան պաշտօնա-կան ու կուսակցական ուժերէ վերանո-րոգ արշաւի մը, որուն վտանգաւորու-թիւնը համահունչ ըլլալն է բանակի դե-րակատարութեան ու Զոգպալլայի գէն-քի թղթադրարին մէջ պարտականու-թեան մասին ամերիկեան թեզին, որ վերջնապ վերստին ի յայտ եկաւ»:

● «ԼԵՐԱՆՈՒ ՖԱՅԼԶ»-ի տեղեկու-թեան համաձայն, «Միջազգային դրա-մական ֆոնտը Ուաշինկթընի մէջ վարչ-ապետ Նաուաֆ Սալամիի գլխաւորած լիբանանեան պատուիրակութեան հետ հանդիպումի ընթացքին արծար-ծած է Ելէկտրականութեան շարժա-կան սակագինի հարցը՝ գայն նկատե-լով անհրաժեշտ բարեփոխումներէն մէկը: Ատիկա պատուիրակութեան ստիպած է ուժանիւթի նախարար Ճօ Ստիի պահանջածին նկատմամբ ճկուն դիրքորոշմամբ վերադառնալ: Սակայն, հակառակ այդ իրողութեան, երկու-շաբթի օր վարչապետարանին մէջ հանդիպումի ժամանակ առաջարկու-ածին համաձայն, կառավարութենէն տակաւին կանաչ լոյս չկայ շարժական սակագինի որդեգրման համար»:

● «ՆԻՏԱ ՈՒՄԱՍ» օրաթերթ. «Պաապտայի պալատը ուժանիւթի եւ ջուրերու հարցերու նախարար Ճօ Ստիի նախարարաց խորհուրդի նիս-տերուն մասնակցութեան առկախման տազնապին վերջ տալու վրայ կը պըն-դէ, եւ լուծումները կրնան յառաջիկայ ժամերուն ի յայտ գալ»:

● «ԺԱՏԻՏ» պատկերասփիւռի կա-յանի տեղեկութեան համաձայն, «խորհրդարանի նախագահ Նեպիի Պըրրիի եւ վարչապետ Նաուաֆ Սալամի համաձայնութեան գոյացուցին կառա-վարութեան կայունութեան պահպան-ման շուրջ, մանաւանդ որ կառավարու-թիւնը տակաւին շրջանային ու միջազ-գային ծածկոյթ կը վայելէ»:

● ԱՐԷԻԻՐԵՐ «Նիտա Ուաթան» օրաթերթին. «Խորհրդարանի նախա-գահ Պըրրի վարչապետ Սալամի ուղեին տակ ուժգին ական մը գետեղեց, որով-հետեւ վարչապետը չի կրնար իր դիրքի իրաւասութեան ծիրին մէջ նկատուող կրօնական չափազանց զգայուն հարցի մը մէջ միջամտութիւն մը անտեսել»:

● «ՄՈՒՏՈՒՆ»-ի տեղեկութիւննե-րուն համաձայն, «խորհրդարանի նա-խագահ Պըրրին վարչապետ Սալամէն խնդրեց լուրջ, թէկուզ սկզբնական քայլերու ձեռնարկէլ՝ հարաւցիներուն կառավարութեան խոստումներու լըր-ջութիւնը զգացնելու համար, ինչպէս նաեւ Հարաւի խորհուրդին յանձնարա-րեց հարաւային Լիբանանի մէջ տեղա-հանուած անձերու բոլոր թղթածրար-ներուն հետեւիլ եւ անոնց համար յար-մար ապաստան ապահովել»:

● ԱՅՆ Թինէի աղբիւրները «Մու-տուն»-ին. «Վերաշինութեան արհես-տանոցի առաջին շինարարական քայ-լերը սկսան Սաայլեհի մէջ տեղի ունե-ցած նախապատրաստական հանդի-պումով, որուն յաջորդեցին աւերակնե-րու հեռացման աշխատանքները իրա-կանացնելու համար Միջազգային դրամատան կողմէ տրամադրուած վարկերը, ինչպէս նաեւ վարչապետա-րանին մէջ գումարուող նախարարա-կան ժողովները»:

● ՉԲՕԱՇԸԶԱԿԱՆ սենտիքաներու եւ պանդկներու սեփականատերերու սենտիքայի նախագահ Փիեռ Աջար գզուշացուց Պէյրութի մէջ պանդկնե-րու գործարկման զինի մեծ աճի հե-տեւանքներէն՝ նշելով. «Պանդկներու շարք մը սեփականատերեր, գործերու նահանջին եւ Ելէմտական բեռերու բարձրացման լոյսին տակ, կը փափա-քին իրենց հաստատութիւնները ժա-մանակաւորապէս փակել»:

● ԵՐԵՍՓՈՒՄԱՆ Ֆայսալ Զարամէ «Սաուր Զուլ Լուպան»-ին. «Հիւսիսա-յին Լիբանանի շրջանը կարող է տնտե-սապէս ուղեի կանգնիլ եւ Էլէյտաթի, նաւահանգիստի, սեփական տնտեսա-կան շրջանի թղթածրարներուն եւ «Ռաշիտ Զարամէ» ցուցասրահին դրամներ ապահովելու հարցով յառաջ ընթանալ»:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԹԵՄԻ ԿԵՐԱՎՈՐԵԱՅ ՎԱՐՔԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱՄՈՒՏԻ ԱՌԻՓՈՎ՝

Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ եւ Հոգեհանգստեան Արարողութիւն

Նախագահութեամբ՝
Գերշ. Տ. Շահէ Արք. Փանոսեանի
Բարեջան Առաջնորդ Լիբանանի Հայոց Թեմի

Կիրակի, 11 Յոկտեմբեր 2026-ին,
տաւ.օտան Ժամը 9:30-ին
Սորոց վարդանանց եկեղեցոյ մէջ

40 «Վանայ Զայն»ի հիմնադրութեան 40-ամեակին առիթով

ՅՈՐԵԼԵՆԱԿԱՆ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ

Մասնակցութեամբ Հայրենի երգիչներ՝

ԼԻԱՆԱ ԵՒ ԿԱՐԷՆ ԶԱՔԱՐԵԱՆՆԵՐՈՒ

Շաբաթ, 17 Հոկտեմբեր 2026, Երեկոյեան Ժամը 9-էն սկսեալ,
Ազգային Առաջնորդարանի «Երջօ Սամուէլեան-Եռագոյն» սրահին մէջ:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ԳԱՍՊԱՐ ԻՓԷԿԵՆ» ԹԱՏԵՐԱՊՈՒՐԸ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՆԵ

Դող՝ սիրտը գող

Մարիօ Յօ

(կարակերգութիւն)

ԲԵՏԱՂՈՐԴ ՅԱՎՈՐ ՏԵՐ ԴՈՒԿԱՆԵԱՆ

9-10-11 Հոկտեմբեր, 2026 | ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 8.00-ԻՆ
«ՅԱՎՈՐ ՏԵՐ ՍԵԼՈՒՆԵԱՆ» ԹԱՏԵՐԱՍՐԱՅ

ENGLISH SUBTITLES

Տոմսերու համար հեռաձայնել 03-852712 թիւին, ինչպէս նաեւ Ելոյթի օրերը կիշէեն: